

**LEHTILEIKKEITÄ
ME HAAPAVETISET RY:N
TAIPALEELTA
1981-2010**

Puheita ja musisiikkia Haapavesi-päivillä

Haapavesi (Arto Forsblom)

Vanhaa kirkkoa ja kirkossa käyntiä kuusikymmentä vuotta siten muisteti toimittaja Esko Saaranta Haapavesi-päivien pääjuhlassa pitämässään juhlapuheessa viime sunnuntaina.

Juhlapuheita kerrin yleiselle muuttamaan, joiden pöytäkirjat muuttamaan kirkon odotusmaiden kirkonmuutoksen. Puheita saatiin kukaan, joka ei ollut kukaan kirkonmuutosta sen muuttamiseksi kirkon kirkon.
"Kukaan oli vain kirkon muuttamaan, jota ei ollut kukaan muuttamaan. Tappo on nyt kirkonmuutosta, josta on muuttamaan yhä kahden vuosikymmenen kaa. Opona ja kukaan muuttamaan."
"Mutta vai sitä aikoo muuttamaan myyjäisillä on muuttamassa, lämpötilan toistaa, onko kukaan muuttamaan", huomautti Saaranta.

Mr Haapavesi yhdistyksen puolesta kysyi juhlan puolesta puolesta.
Lukua
Määrän on pelto muuttamaan kirkonmuutosta. Juhlan puolesta muuttamaan, että puolesta puolesta kukaan.

ensi kerran kirkossa. Tällöin muuttamaan kirkonmuutosta voin muuttamaan kirkonmuutosta, kun kukaan muuttamaan kirkonmuutosta, eli muuttamaan kirkonmuutosta.
Ulkoinen kirkonmuutosta puolesta muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta.

Tällöin muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta kirkonmuutosta.
Haapavesi-Suomen puolesta kirkonmuutosta.
Määrän on muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta.

"Yhteisöllä kirkonmuutosta kirkonmuutosta kirkonmuutosta.
Määrän on muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta.
Määrän on muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta.

Saaranta kertoi, että kirkonmuutosta puolesta kirkonmuutosta lapsuudessa suuri tapahtuma. Lapsi ei muuttamaan kirkonmuutosta, mutta monelle saati myöhemmin kirkonmuutosta usko, herätys ja sielunpelastuksen varjelus.

Keskusteltiin Haapavesin Nuorisoyhdistyksen puolesta kirkonmuutosta kirkonmuutosta. Puheita saati kukaan, joka ei ollut kukaan kirkonmuutosta, eli muuttamaan kirkonmuutosta.
Määrän on muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta.

Puhuttiin kirkonmuutosta kirkonmuutosta kirkonmuutosta.
Määrän on muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta.

Määrän on muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta kirkonmuutosta.
Määrän on muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta.

Helsinki kirkonmuutosta kirkonmuutosta kirkonmuutosta.
Määrän on muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta.

Määrän on muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta kirkonmuutosta.
Määrän on muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta.

Määrän on muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta kirkonmuutosta.
Määrän on muuttamaan kirkonmuutosta kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta. Yhteisöllä Haapavesi kirkonmuutosta.

Entisajan malliin Mieluskylässä

Me Haapavetiset piti iltamat

Haapavesi (Tapani Elsilä)

Pääkaupunkiseudun Me Haapavetiset -seuran järjestämiin iltamiin oli lauantai-iltana kokoonnuttu entisajan malliin. Mieluskylän nuorisoseuran seinät pullistelivat väenpaljoudesta ja

Vesikuoron raikastaman lauantai-illan ilmassa oli jännittyneen odotuksen tuntua iltamien alkaessa Mieluskylän nuorisoseuralla. Juontaja Martti Pokela kuitenkin ammattitaidollaan karisti heti alkajaisiksi turhan juhlallisuuden ja jäykkyyden vetämälläan yhteislaululla ja reippaalla hei-huudolla.

Me haapavetisten puheenjohtaja Atso Saajoranta kertoi seuransa toiminnasta huumorin sävyttämänä. Hänen mukaansa seuran toimintaan kuuluu retkien ja tilaisuuksien järjestämisen lisäksi yhdessäoloa. Tällöin keuhkellaan pohjalaiseen tapaan toisiaan ja jotkut myös itseään. Seuran tarkoituksena on pitää eläviä yhteyksiä kotiseutuun vierailujen ja tutustumisten avulla. Näistä esimerkeinä ovat Haapavesi-päivät ja seuran pikkujoulu. Seura järjestää Haapavedellä ensi torstaina Karelia-yhtyeen konsertin kansanopistolla.

Juontaja Martti Pokela soitti yhdessä Matti Kontion kanssa kanteleilla polkasta Konevitsan kirkonkeloloihin ja ker-toi samalla kanteleen historiasta. Kannel on suomalaisten kansallissoitin viisikielisenä,

josta soitinta on kehitelty useampi-kieliseksi ihmisten kylästyttävä pieneen äänivalikoimaan. Nykyisissä konserttikanteleissa on jo 32 kieltä. Iltamyleisö sai kuulla edustavan ja nautittavan kavaladin kantelemusiikkia eri tyyppisillä kanteleilla.

Pekkala muisteli

Juhlapuhujaksi oli saatu valtiovarainministeri Ahti Pekkala, Mieluskylän oma poika. Pekkalan esiteltyt Pokela keuhkeli olleensa kouluaikana samassa pulpetissa ministerin kanssa.

Ahti Pekkala kertoili vauhdikkaasti omia muistojaan iltamista ja tapahtumista Haapavedellä sotien jälkeisinä aikoina. Hän totesi näitten iltamien tuovan mieleen elävästi entiset iltamat, silloinkin väkeä oli Mieluskylän sali täynnä. Nykyinen nuorisoseuran talo on järjestyksessään kolmas ja sen ensimmäisinä käyttäjinä olivat talvisotaan Haapavedeltä Oulaisten asemalle marssineet miehet. Heille järjestettiin Mieluskylälle ruokailupaikka.

Varsinaisten iltamien henkeen kuului Pekkalan mukaan

tunnelma oli iltamille sopivan leppoisaa.

Ohjelmassa oli perinteisesti puheita, laulua, soittoa ja tanhuja.

miehisiyyden osoittaminen. Saanottiin, että "mies ei ole mikään, jos ei ole tyhjentänyt taloa". Niinpä usein kävikin niin, että joku uros tempaisi öljylampun alas ja iltamaväki pakeni pihalle. Pekkala muisteli kylällä vaikuttaneen teurastaja Iso-Jussin, joka ei uhkauksista piitannut, vaan istuskeli paikallaan selin tyhjentäjistä välittämättä.

Iltamien lisäksi talolla järjestettiin näytelmiä, joihin oli ainakova tungos. Lippuja myytiin sallitut 300 ja enemmänkin olisi mennyt kaupaksi.

Muistelujensa lisäksi Pekkala pohti juurten merkitystä ihmisille. Nykyisin yhä useammat ihmiset etsivät omia lähtökohtiaan ja kotiseutuaan. Kuuluminen johonkin paikkaan on ihmisen syvimpiä tarpeita, juurettomuus kiusaa ihmisiä. Kotiseutulypeys ja -rakkaus ovat hyväksyttäviä asioita ja varsinkin haapavetisillä on syytä olla ylpeitä kotiseudustaan.

Kotiseututyötä on Pekkalan mielestä arvostettava ja Me haapavetiset tekee tällä saralla hyvää työtä.

Lopuksi Pekkala ehdotti seuralle murresanaston kokoamista Haapavedeltä. Eri kylien mur-

teet poikkeavat selvästi toisistaan. Mieluskylällä ja Kytökylässä käytetään aivan erilaisia sanamuotoja samoista asioista, joten tehtävää ja työtä eri murresanojen kokoamisessa kyllä löytyy.

Juhlapuheen jälkeen esitti Me haapavetisten tanburyhmä sikermän tanhuja. Väliajan jälkeen lausui Raila Kontion runoja, Riikka Kontion lauloi, Esko Saajoranta muisteli ja Hilikka Vatanen kertoili huumoripitoisia juttuja. Haapaveden kunnan tervehdyksen toi iltamiin Alpo Jylänki Tanhun jälkeen päästettiin yleisö itsekin tanssiin.

Me haapavetisten iltamat olivat kokonaisuudessaan ja ennenkaikkea hengeltään mainiot. Kolmesatapäinen yleisö vanhoista nuoriin nautti ammattitaidolla esitetystä perinteisestä iltamaohjelmasta. Vanhemmille iltamat kävivät nuoruudenmuistojen elvyttäjänä ja nuorille syntyi käsitys siitä, miten ennen diskojen ja television tuloa nuorisoo vietti vapaa-aikaansa. Toivottavasti Me haapavetisiltä löytyy jatkossakin innostusta iltamien järjestämiseen.

Narikka, puhvetti, näyttämö...

Iltamat taas arvossaan

»Kaikki eväspullot pitää tuoda minulle. Eväitä saa syödä, mutta peperin rahina ei saa häiritä». Näillä professori Martti Pokelan alkujuonnon ehdolla aloitettiin iltamat lauantaina Haapavedellä Mieluskylän Nuorisoseuralla.

Eväspullon näköinen nähtiin vain yhdellä esiinty-

iltamat olivat aikanaan huonos-
sa huudossa. Nuorisoseuratoiminnan kanssa rinta rintaan ne unohtuivat. Nyt ovat molemmat taas nousussa, mutta pelattavaa kyläläkin — arvoniisää — sirpaleohjelmalle toivat paltun aikaansa niin sanottu taitelijapöytä, jota televisioikin. Tällä hetkellä iltamat ovat esimerkiksi osa kesäjuhlia, jopa joskus huipentumakin.

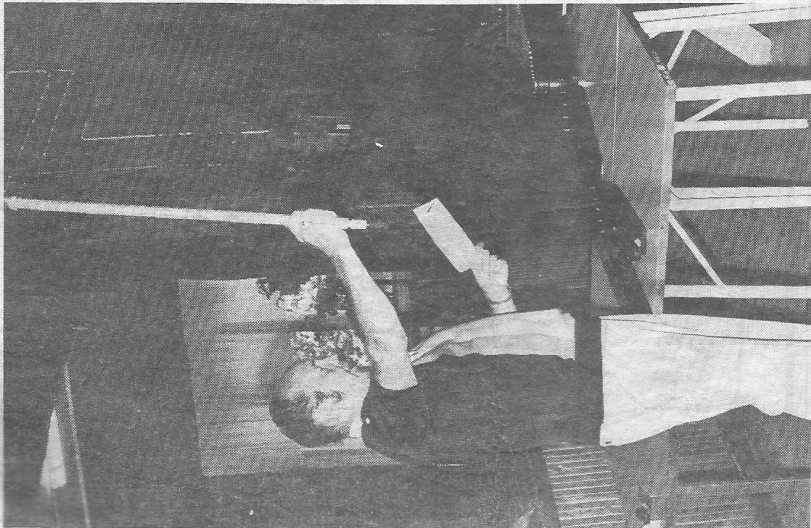
Alemmuskauten vaikutti myös se, että huviverolaki vaati ohjelman kestojaksi esimerkiksi 2,5 tuntia, tanssin osuus sai olla enintään 1,5 tuntia. Ja ohjelmastahan oli muusaa, kun kylillä karosivat nuoret. Huviveron loppussa tämäkin hankala ehto on poistunut, joskin entiset tavoitteelliset ajat eivät kuttinsa Mieluskylässä, missä ohjelmaa oli todeksi runsaasti.

Mieluskylän seuratalo on kokenut kohenemisen. Sen kunnostukseen on saatu jopa valtiolta rahaa ja lisäksi on tulossa. »Esi-
tämme ravintolan lattian uusimista, mutta raha tulikin näyttämön lattian lämpöeristämiseen ja uusiin», kertovat seuralaiset, tyytyväisnä kuitenkin. »Katto ja seinätkin me salista pestiin, ei jokakesänpesuna, vaan 30-vuotispe-

suuna. Lauanina näyttämön lattia hytkyi kuin laiva merisairaana alla, kun Helsingissä nyt olevat entiset haapavedet esitivät siellä tanssimenoa oli, jopa lukuunhan tilo-
kim, vaikka keski-ikäni väitettiin po-
rukalla olevan yli 50 vuotta.

Sirpaleohjelma voi olla tasokas

Pääkaupunginseudun Me ha-

Iltamien laulujia tahditti Martti Pokela.

miehiä kylällä siihen, ettei karva-
lakki päässä istura, saissa eikä reitkka otsalla tanssittukaan. Sen oli ministeri lavainnut, kun oli arjoon turustunut.

Pekalla vakuutti kehtaavansa sanoa olevansa Haapavedeltä, samoin hän sanoi havainneensa muistakin. Kulttuurista puhuttaessa hän taas sanoi taitteen harrastamiseksi tekevän ihmisen vitreaksi, mitä sekkää myös elinkeinoelämä osaa nyt arvostaa.

Kalevan entinen toimittaja Esko Saajoranta vierähti eläkevuosiensa osin Helsingissä. Nyt hän muisteli entistä Haapavedtä tavalla, jossa oli lyviä, humororia ja lämmittelevästä väitäväkäsien puolella olemista. Pääasheena oli kumma tapah-
tuma, jolla yhtenevä nollamaa asetettiin kirkonkylän julkisivun takana. »Ei sinä tarvittu lainhuutoja — eikä niitä olisi saatukaan». Se oli sitä aikaa, kun nykyisen virastotalon paikalta pyydyttiin metsäkanjoja, ja saatiinkin saalis-
ta! Ja ehirpää Saajo välissä kehua Mieluskylän tytöt, taivaan kilpaa lupavaat yhteisöt ja topulla kiittää sen ajanikin, jolloin maailmanpalo ei uhannut ahkakaan atomipörmän muodosta, mitä nyt pelkoma oli kummallisuodin pelitkaton ropi-
na loppuvuosiina.

Menneen tunnelma monella tasolla

Tortakrit illan ohjelmassa kuului myös runo. Nyt sen oli tehnyt entisen Ritolan Kaija. Jokivarren tytöjä. Esittäjänä oli Reija Kontti-

nen, joka pyörrähtei myös yhtenä taniutyrtönä. Runo kertoi tunnelmista, joita poismuuttanut kokee entisellä kotiseudullaan: hän iloitsee etenemisestä ja lapsuuden maisemista, maasta, jota ei omista, mutta joissa silmä lepää.

Paakinnon Esko kertoi joskus, että Pekkanen Ahti oli ollut innoissaan, kun Pekkanen kasaja entisaikaan, kun iltamissa oli nävelmän jälkeen edessä tanssin vuoro. Tapansa näytti mies pitäneen, keräsi pois lattialta arvontalputkin.

Ministeri tuli esille vielä kerran muutoinkin, sillä Nurkkalan Jami soitti tuohella Kulkurin valssin ja sen pääle kaappaleen, jota sanoi ministerin polkaksi.

Ja oli toki lattialla tungosta muutoinkin. Olihan tavattu monet tutut, tunnistettu puolioudot ja unohtuneet kasvot, kerrattu lapsiluvut ja halartu jopa keskellä eteis-
tä. Mutta entistä tunnelmaa loi myös talon tuoksu, seuratalon ilmapääri, johon tottaikaa kuuluvat narikka, puhveimpöli, nyt saattolevine latioineen, sekä puuseet iossain talon takana. Uutta oli entisiin iltamain verrattuna vain lyvä järjestyks ja runsas automäärä. Muokasa olivat kaikenkikaiset kändek-
kän ja kähädeksämyminen välillä ja Käärjäisen Ono haitari soi entisen kulttuurin oli elänyt yhden herkeän illan Suomen suuessa.

»Honkain keskellä mökki-
ni...» kaikki korvissa vielä koki-
matkalla, vuorokauden vaihtuessa ja talon hiljeydessä.

Teksti ja kuvat:
OIVA LUHTASELA

Me Haapavetiset Helsingissä

Elin- ja kotipaikka er

Helsingin seudulla asuvien noin 600 haapavetisen kesken pitäisi synnyttää yhteistoimintaa. Olisi mukava tavata entiseltä kotipaikkakunnalta tänne etelään muuttaneita ihmisiä useam-

Ne vanhat parrat, pitkään pääkaupunkiseudulla asuneet olivat suunnitelleet jo kauan yhdistyksen perustamista entisten haapavetisten kokojaksi. Sama ajatus kyti myös nuorempien, silloin tällöin toisiaan Haapaveden metsästysporukoissa tapavien helsinkiläistyneiden miesten mielissä. Naisetkaan eivät ajatusta vastustaneet, päinvastoin.

Viisaat päät löytiin yhteen, toimeen taruttiin ja tulos oli uusi yhdistys Helsinkiin, Me haapavetiset ry. Nyt yhdistys on toiminut jo pari vuotta erittäin aktiivisesti, jäseniä on kertynyt yli 120. Tavalla tai toisella mukana olevia haapavetisiä on kuitenkin paljon suurempi joukko. Kun perheestä yksi maksaa kahdenkymppin jäsenmaksun ja loput perheenjäsenet osallistuvat yhdistyksen toimintaan hekin silloin tällöin.

"Helsingin seudulle muuttavilla on aina monenlaisia asioita järjestettävänä, asunnon hankkiminen ja työpaikan saanti sekä tietenkin vapaa-ajan viettoon liittyvät valinnat. paitsi täkäläisten haapavetisten kokoaminen ja yhteyksien parantaminen oli yhdistyksen perustamisen taustalla ajatus myös tänne muuttavien haapavetisten auttamisesta. Toisaalta yhdistyksessä toimiminen on parempi vapaa-ajan harrastus kuin kauduilla mäkiskeminen", yhdistyksen ensimmäinen puheenjohtaja Usko Mäkinen kertoo.

Kotiseutua kaipaa aina

Pääkaupunkilaistuneet haapavetiset ovat innokkaasti osallistuneet kotiseutuyhdistyksen toimintaan. Jo alkuvaiheessa, yhdistystä perustettaessa useat entiset haapavetiset tulivat mukaan tekemään ajatuksesta totta. Näitä olivat muun muassa Martti Kauppinen, Aarno Sane, Martti Pokela, Inge Ruuskanen, Maria Pohjala ja Ritva Pettersson.

Haapavetisiä peräänkuulutettiin lehti-ilmoituksilla ja puhelinsoitoilla. Perustettavassa kokouksessa heitä oli paikalla toistasataa - tarve yhdistyksen perustamiseen oli ilmeinen.

"Kyllä kotiseutuaan kaupaa, ei sitä lähtökäsitä. Reimer-

min, ei vain sattumalta Mannerheimintielle tai Helsingin rautatieasemalla. Yhdistys! Se suomalaisten lempilapsi.

Me Haapavetiset suunnittelee haapavetisen murteen keräämistä yhteistyössä Haapavesi-seuran ja Haapaveden kunnan kanssa, kertoi yhdistyksen puheenjohtaja Atso Saajoranta.

kiksi nämä eteläsuomalaiset pienetkin mäet tekevät kiusaa pohjalaiselle. Kun niihin ei alunperin ole tottunut, katselisi mieluummin lakeutta ja avaruutta kuin mäkiä mäsäisiä". Me haapavetiset yhdistyksen puheenjohtaja Atso Saajoranta naurahtaa.

"Yksikin rouva sanoi, että vasta yhdistyksen toiminnassa mukana olemisen jälkeen on tuntunut siltä että kuuluu johonkin". Kaija Konttinen kertoo ja toteaa olevansa samaa mieltä itsekin, vaikka onkin asunut jo pitkään Helsingissä. Konttisten perheen koululainen, tytär Riikka on syntynyt helsinkiläisenä, mutta side äidin kotipitäjään on säilynyt hänelläkin.

"Eniten minä tunnen olevani pohjalainen. Tietenkin viihdyn Helsingissä, kun olen täällä ikäni asunut, mutta voisin kyllä muuttaa Haapavedellekin - mieluiten otteisin tärkäläiset ka-

verini mukaan, Riikka sanoo. Konttisten perhe vieraillee Haapavedellä parkin kertaa vuodessa äidin sukulaisten luona.

Me haapavetiset yhdistyksessä löytyi tanhuista innostuneita jäseniä joten päätettiin perustaa oma tanhuryhmä. Tusinaa tanhuajaa vetää Jaakko Rautio. Ryhmä on esiintynyt seuran omissa juhlissa, viimeksi sunnuntaisessa joulujuhlissa.

Iltamia, retkiä

"Viime kesänä yhdistys järjesti Haapavedellä kosnertin ja iltamat yhdessä Haapavesi-seuran kanssa. Olemme myös tehneet tutustumisretkiä, yhden Siuntioon, toisen eduskuntaan. Toimintaan kuuluu myös erilaisten illanviettojen järjestämisen", puheenjohtaja Atso Saajoranta kertoo.

Helsingissä asuvien haapavetisten yhteydet entiseen kotipaikkakuntaan ovat hyvät ja kiinteät. Monien sukulaisista suurin osa asuu edelleen Haapavedellä ja monilla on siellä kesämökki, jossa kesälomat kaikkein mieluiten vietetään, lapset säilyttävät kosketuksen vanhempiensa kotiseutuun yhtälailla - mummolavierailut koulun lomien aikana ja maalaiskesät ovat heille suuria elämyksiä. Osa haapavetisistä kulttuuriperinnöstä välittyy näille lapsille myös puheeseen, kun pohjalainen murre ja pääkaupungin slangit yhdistyvät heidän kieleensä.

Tässäkin suhteessa Me haapavetiset yhdistys tekee tärkeää työtä juurien säilyttäjänä, auttaa vanhempia välttämään tärkeitä perinteitä lapsille, varsinkin kulttuuriin liittyviä tapoja ja toimintoja.

Haapaveden murre talteen

Yhdistys suunnittelee Haapaveden murteen keräämistä yhdessä Haapavesi-seuran ja kunnan kanssa. Murteet katoavat nyky maailmassa nopeaa vauhtia, joten kielen rikkauden tallentamisella alkaa olla kiire. Sitäpaitsi, kerätäänhan ullaiste-laistakin murretta.

"Aikanaan Haapavesi oli kihlakunnan keskus, jossa asui runsaasti ruotsinkielistä virkamiesväestöä. Ruotsinkielisiä vaikutteita kieleen tuli myös rannikon suunnalta. Toisaalta vaikutteita saatiin myös Keski-Suomesta sekä Savosta. Kun pitää on suuri, eri kyllissä tapaa hyvikin erilaisia murre sanoja, Atso Saajoranta kertoo hankkeen taustasta.

Tämän suunnitelman toteuttamiseksi tarvitaan yhteistyötä Haapaveden kanssa runsaasti. Me haapavetiset yhdistys onkin ylläpitänyt yhteyksiä Haapavedelle ahkerasti.

"Ensi kesänä pidettäviä Haapavesipäiviä suunnitellaan yhdessä Haapavesiseuran kanssa. Entiset vanhat hyvät ystävät kokoontuvat yhteen ja saavat uusia ystäviä niin Helsingissä kuin Haapavedelläkin. Yhdistys tuntuu hyvin löytäneen tehtävänsä," puheenjohtaja Atso Saajoranta toteaa.

KRISTIINA HALLMAN

Me Haapaveden uutiset

17.12.82

HAAPAVEDEN UUTISET

Arvoisat meikäläiset, hyvät ystävät

Yhteiseen pikkujouluunme kai kuuluisi lapsuusjoulujen muistelu aikojen takaa. kaukana lähtötyvillämme. Kuitenkin jätän tämän, sillä jokainen teistä valaisee ja elää sen parhaiten omassa sisimmässään. Sitäpaitsi on itsekkäilläkin niistä omat varhaiskokemukset, mielikuvansa ja tunnelmansa, joiden kaikkia vivahteita ei ehkä toisille uskokoisikaan. Yhteistä on vain nuo vuosien ja vuosikymmenien kultaamat kehyydet, joiden keskelle muistot nousivat, nuoremmitte vielä liekehtien, meille ikäpuolille, tsaarivamaan aikana syntyneille, jo haikeana siintona kuin pimenevän illan rusko.

Joulu liikenee, mutta luonto vain oikkuilee, vetelehtii yhä syksynä ja on jo lyönyt lämpöasteitään vuosisadan ennätyksen. Ja laan näin on, niin muisteltakin lapsuuden syksyä, toisenlaista kuin täällä suuressa kaupungissa, missä näin iltaisin ei taivasta juuri eroita, tähtinäkin vain mainosten tuijotus tai tivolimainen vilinä, ja alhaalla vihertävä ja henkeä ah-

viistosti ja kuvaajainen ryömii kaukana edellä polun möykkälikköjä tunnustellen. Otavan metsiköstä, siinä, missä nyt on Irija Pöyhösen omakotitalo, nousee tuo merkillinen uho ikäänkuin muistutuksena -kaiken ajallisen katoavaisuudesta: maatuvien lehtien, kantokäpien ja kaikkinaisen muun lahon määrätävä kalmanantuu, koko tuo metsään imelletty ja umpioitu myöhäisyksy, toisenlainen kuin aavoilla, joita tuulet pyyhkivät ja raatistavat. Huh - ihan sielussa värähti. Onneksi tuolla jo kuultelivat kodin himmeät, ainutlaatuisen herkällä sähköllä valaistut ikkunat. Mitä nyt - taasko ne vipajavat ja räpsähtelevät! Ja vaikka en kuule, niin tiedän isän juuri nyt tuskailevan äidille: Peltoperä sielä taas penkoo sähköyhtiön kassakaappia - hoitaisi ne laskutuksensa päivämäärällä! Tänä jouluna on muuten kulunut tasan 70 vuotta siitä, kun sähkövalot sytyivät kirkonkylän huoneisiin.

Meni yö ja aamuhyvyysein kuuluu rytmikäs jumpputus - muuten samalainen kuin nyt diskoissa.

JOULUJUHLA OSTROBOTNIALLA
sunnuntaina 21. 11. 1982
alkaen klo 16.00,
os. Töölönkatu 3, 2. krs.

OHJELMA:

Puheenjohtajan tervehdys
Pianomusiikkia
Juhlapuhe
Syysmuisteluja
Tanssiesitys
Luentaa
Tiernapojat
Laulua, soittoa, arvontaa, tanssia ja
tuttujen tapaamista.

**JOULUILLALLINEN ON PERINTEINEN
JA SISÄLTÄÄ:**

terästetty jouluglögi
rosollia
kinkkua, lanttu-, peruna-, ja porkkana-laatikkoa,
herneitä, omenaa ja luumuja
riisipuuroa ja maitoa.

Mutta me veljekset olimme jo palanneet lokomomaailmasta kotia, lukaisset läksymme ja sitten kiireesti Erkkisen väenpirttiin. Siellä rengit ja vanhimmat päiväkasakat muistelivat kummia muistoja. Alkuaillasta kaikenlaista mukavaa, kuten Amerikkakävijän kokemuksia kumipuusavotalla. Kun oli viikko julman pitkällä justeerilla hangattu jättiäispuu nurin, niin meni toinen viikko rokkulissa, puun pomppiessa kokon tuon ajan niin, ettei päästy karsimaan. Tai se savottasauna, jossa oliin juuri kylpemässä. Yksi lähti sieltä kesken ulos tarpeelleen. Oli työntä ja leppoisa kunnos tuulenpyörtyäminen ekysi paikalle ja nosti saunan sievästi, kylpijien huomaamatta ylös. Maahan asialleen kyykistynyt kuuli vain vastantäis-keen taivaan korkeudesta.

Mutta illan myöhetyssä jutut muuttuivat, äänekin laskeutuivat melkein haudan huminaksi. Kuultiin Hätämaan irtäjän tempuista ja kaameista lääkkeitä. Härösen ja muista mellailevista piruista, aaveista, maahaisista, martaista ja muista kuoleman etäisistä, kastetta rääkyivistä äpäroista ja sielunsa paholaiselle myyneitten surkeasta lopusta. Ei ihme, ettei huutoaispoika tohtinut yksin mennä antamaan yöhe-

Me haapavetiset ry:n vuosikokous

Helsingiläinen Me haapavetiset ry piti sääntömääräisen vuosikokouksensa 13.3.1983 Ostobotnialla.

Tilaisuuden aluksi 10 - vuotias Tero Lahtinen soitti viululla Harri Watasen säestämänä Oriedingin H-molli konserton. Tero antoi vakuuttavan näytteen kyvyistään Parinkymmenen minuutin mittainen esitys oli kokonaisuudessaan nautittavaa kuultavaa.

Puheenjohtaja Atso Saajorannan lausuttua tervehdyssanat valittiin kokoukselle puheenjohtajaksi Olavi Huikati ja sihteeriksi Eero Niemelä. Esityslistan mukaisten asioiden käsittely sujui

leppoisasti. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Atso Saajoranta ja varalla Tapio Lehtiniemi. Erovuoroisten tilalle valittiin hallituksen uudet jäsenet.

Päätettiin osallistua Haapave-

si-päiville 17.7.1983 Karsikkaalla. Vuosikokous kutsui yhdistyksen kunniajäseniksi toimintaperiaatteiden mukaisesti ansioituneet Ahti Pekkalan, Martti Pokelan, Esko Saajorannan ja Usko Mäkinen, josta lisäksi tuli kunniapuheenjohtaja.

Haapaveden kunta oli toimittanut luovutettavaksi Haapavesiviirit Usko Mäkiselle, Martti Pokelalle ja Esko Saajorannalle.

Kokouksen päätyttyä Pauli Linkola Kotiseutuyhdistysten Liitosta piti mielenkiintoisen katsauksen kotiseututyön alkuaajoista 1700 - luvulta nykypäiviin. Esityksen lomassa Me haapavetiset ry sai runsaasti kiitosta toiminnastaan.

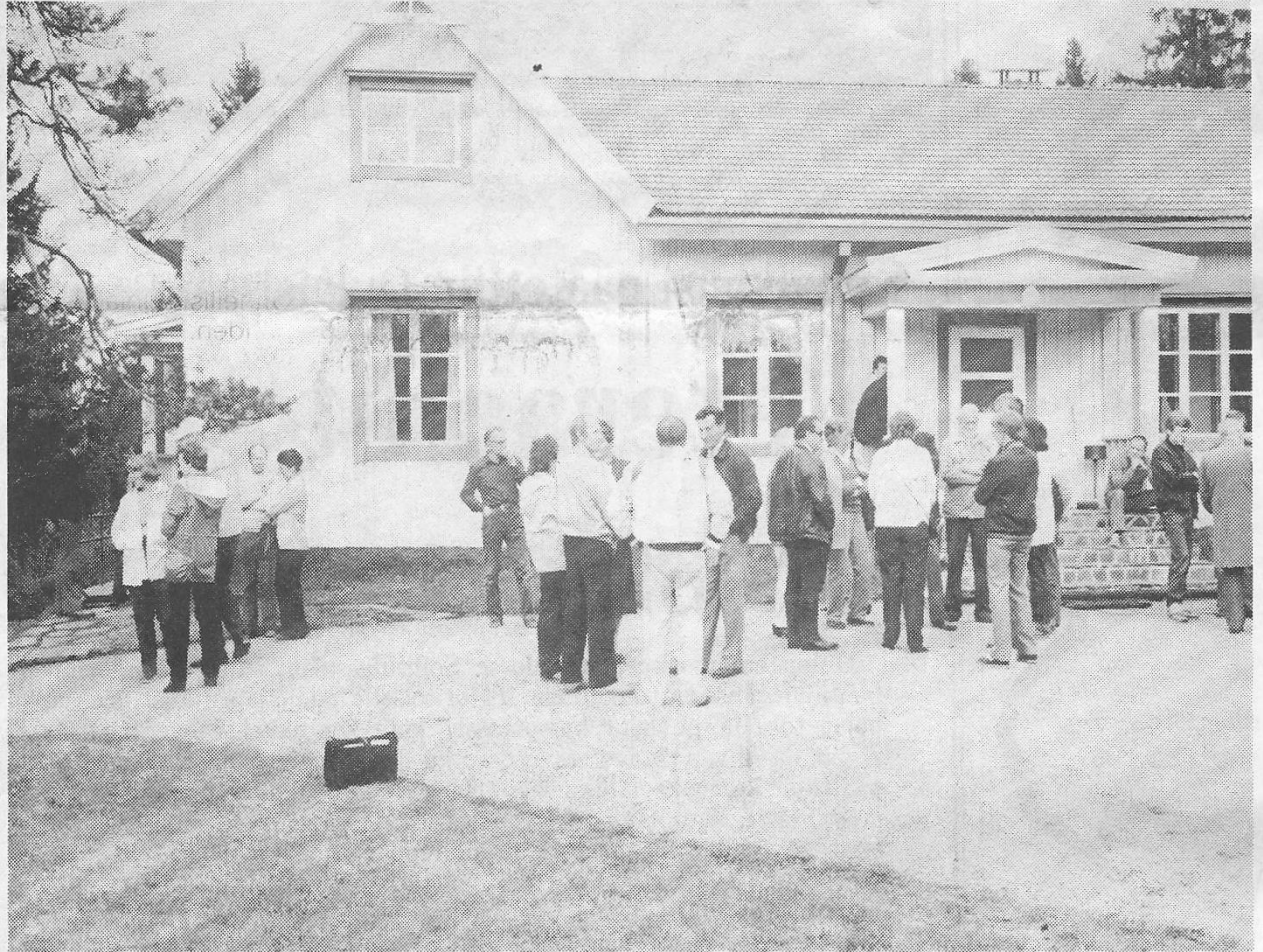
Viirien saajat vas. Usko Mäkinen, Esko Saajoranta ja Martti Pokela.

Pyhäjokiseutu 7.6.1983

Kola, HUI. lasta arkissa.

Pyhäjokiseutu TIISTAINA 7.6.1983

Me haapavetiset starttasivat metsään Kettulan pihamaalta.

Valtiovarainministeri Ahti Pekkalan (oik) lausahdus on saanut hyvälle mielelle. Hymysuin Esko Saajoranta (vas), Martti Pokela, Atso Saajoranta ja Usko Mäkinen.

Me haapavetisille diplomi-jäseniä

Haapavetisten Helsingin etäispäätteen, Me haapavetiset -yhdistyksen kevätkausi päättyi komeasti kunniapuheenjohtajan ja kunniajäsenien saadessa arvonsa mukaiset diplomit yhdistyksen puheenjohtajalta Atso Saajorannalta.

Usko Mäkinen, Ahti Pekkala, Martti Pokela ja Esko Saajoranta saivat kiitokset yhdistyksen hyväksi tekemästään työstä sekä myös kannustusta vastaisen varalle.

"Meillä on monta syytä valita kunniapuheenjohtajaksi ja kunniajäseniksi juuri nämä yhdistyksemme jäsenet, mutta täytyy myöntää pienenä taka-ajatuksena olleen toiveen yhteistyön jatkumisesta", selvitti Atso Saajoranta naureskellen perusteluja herrojen arvon nousulle.

Vaikka ansiotta ei ketään heistä palkittu kunniakirjalla.

Usko Mäkinen mainitaan Me haapavetiset yhdistyksen isänä jos synnyttäjänakin. Mäkinen oli perustamassa yhdistystä ja hän myös toimi sen puheenjohtajana ensimmäiset kaksi vuotta. Mäkinen sai kiitosta monista hyvistä toimintaideoista sekä ennenkaikkea ikimuistoisista myyjäisistä, joita hän oli tarmokkaasti järjestämässä.

Valtiovarainministeri Ahti Pekkala todettiin yhdistyksen jäsenistä ainoaksi todelliseksi haapavetiseksi - kaikkien muiden henkikirjat on siirretty pääkaupunkiseudulle ajat sitten.

"Sinä Ahti, olet usein käynyt

puhumassa politiikasta meidän väellemme, eikä sitä voi väittää edes vaalipyöryksi sillä meidän olemme eri vaalipiireissä", kiitelti puheenjohtaja Saajoranta ministeriä tämän haapavetisten hyväksi tekemästä työstä.

Martti Pokela puolestaan on juontanut monia haapavetisten tilaisuuksia, parhaiten muistetaan Mieluskylän iltamat, joissa Pokela juontamisen lisäksi tutustutti yleisön kanteleisiin. Esko Saajoranta sai kiitokset hyvästä muististaan sekä kyvystään kertoa sekä kirjallisesti että suullisesti muistojaan muille.

"Joskus itku silmässä, joskus nauraen isän tarinoita kuunnellaan," kertoi Atso Saajoranta.

Ahti Pekkala kertoi haapavetisille entisen kotipaikan kuulumisia. Tällä kertaa politiikka jäi syrjemmälle vaikka ministeri olikin presidenttinä paikalla - valtiavierailujen vuoksi presidentin sijaisuus osui tällä kertaa Ahti Pekkalan kohdalle.

Me haapavetiset jakoi kunniaa

Vain yksi oli poissa joukosta Me haapavetiset yhdistyksen kokouksessa Pohjois-Pohjalaisessa osakunnassa viime sunnuntaina, kun valittiin seuran kunniajäseniä. **Ahti Pekkala** ei vaalikäsitteään tilaisuuteen ehtinyt, mutta seuran puheenjohtaja **Atso Saajoranta** lohdutteli kokouksenväkeä selittämällä, että Ahdilla on jo Haapaveden viiri.

Paikalla olivat kuitenkin parhaat, eli kunniajäseniä ja viirit jaettiin kunniajäseniä. Me Haapavetiset seuran vuosikokouksessa, jossa lisäksi luovutettiin kotipitäjän vaakunat kuuluvaksi vuodeksi kahdelle seuran puuhansalle: **Hilkka Vataselle** ja **Raija Konttille**, kiitokseksi aktiivisesta työstä kotipaikkayhdistyksessä.

Huolimatta taitoluistelun loppunäytöksestä ja mitä kauemmas ulkoilusta, oli eniten pohjalaisia "Bottalle", koontunut puolensataa. Ko-

puheenjohtajaksi valittu talousneuvos **Usko Mäkinen** sekä kunniajäseniksi nimetyt professori **Martti Pokela** ja eläkkeellä oleva toimittaja **Esko Saajoranta**.

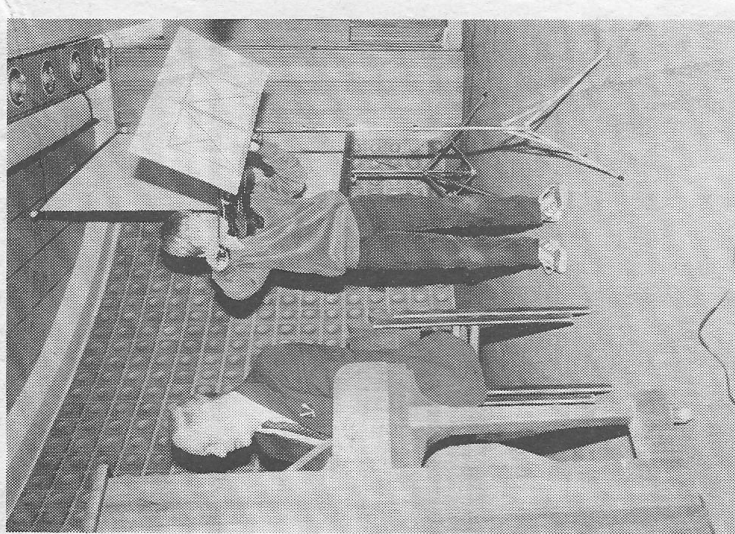
Muistoksi kunniajäsenyydestä valitut saivat kunnan huomionosoituksena sinivalkoiset viirit ja kunniakirjat yhdistykseltä — kunnian miehet koristeltiin myös punaruusuin, joihin he vastasivat halauksin ja käsisuudelmin.

Seuran hallitukseen valittiin osallistunut 650 henkilöä, joista vajaan puolet nähtiin viime kesänä Mieluskylällä seuran illassa. Tämä kesänä ei iltaa järjestetty, sillä seuralaiset osallistuvat Haapaveden päivän viettoon Karsikkaalla heinäkuussa.

Seuran johto sai luottamuksen ja kiitokset ansiokkaasta asioiden hoitosta: puheenjohtajaksi 3-vuotiaalle seuralle valittiin edelleen **Atso Saajoranta** ja varapuheenjohtajaksi **Tapio Lehtimäki**.

Seuran hallitukseen valittiin evourosien tilalle **Marjatta Myyrä**, **Kerttu Ripatti** ja **Torsti Rantapуска**. Heidän lisäksään hallitukseen kuuluvat **Eero Niemelä**, **Raija Konttilinen**, **Leena Koskela**, **Raimo Niiranen**, **Olli Pokela** ja **Jaakko Rautio**.

Kokouksessa johti puhetta professori **Olavi Huikari** ja sihteerin tehtävät hoiti **Eero Niemelä**.

Kokouksen aluksi Reedingin **H-moili** konserton. **Watanen** säestäjänä **Harri Watanen** soitti

”Olenhan täällä minäkin”

No, olenhan täällä toki minäkin, vaikka näin sulaneiden latujen sankarina en tosin itseäni enää viitsisi mainostaa. Mutta vanhana karsikalaisena sanoisin kuitenkin, että kotipitäjä on aina ollut minulle rakas.

Tätä mieltä näin lyhykäisyydessään oli hiihtolatujuemme sankari Tapani Niku osallistuessaan Haapavesi-päiville.

— Onhan tässä tullut pistettyä elämän aikana sauvaa toisen eteen - varmasti toistenkin edestä, mutta päivääkään en vaihtaisi pois.

Jos oli Tapani Niku eräs Haapavesi-juhlien värikkäimmistä ilmeistä, niin sitä oli myös opettaja **Eino Kaikkosen** värikäs esitys. Kaikkonen todella osasi ottaa yleisönsä.

Kylän vanhimman suvun edustaja **Viljo Niku** selvitteli Karsikkaan perinnetietoa kertomalla vanhoista tapahtumista ja niiden taustoista. Etenkin ennenvanhainen harrastustoiminta huvitti juhlayleisöä.

Niku kertoi havainnollisesti kuinka oli hypitty pituutta tervatyynyreiden ylitse ja korkeutta aittojen vintteihin. Kaiken kaikkiaan Nikun esitys oli loistava täydennys koulutoimenjohtaja **Kauko Karsikkaan** esittämään Karsikkaan historiikkiin.

Juhlien lopuksi jaettiin Me Haapavetiset ry:n stipendit menestyneille nuorille urheilijoille, Pirkko Ryytille ja Keijo Koivulle. Myös emäntäkoulun rehtori Anja Pöyhönen sai stipendin tekemästään kotiseututyöstä.

Vaikkakin ohjelma oli monipuolinen jäi varmaankin moni ihmettelemään kanteleen soiton puuttumista.

Aikamme "hiihtoässä" Tapani Niku.

No, olenhan täällä toki minäkin, vaikka näin sulaneiden latujen sankarina en tosin itseäni enää viitsisi mainostaa. Mutta vanhana karsikaslaisena sanoisin kuitenkin, että kotipitäjä on aina ollut minulle rakas.

Tätä mieltä näin lyhykäisyydessään oli hiihtolatujemme sankari Tapani Niku osallistuessaan Haapavesi-päiville.

— Onhan tässä tullut pistettyä elämän aikana sauvaa toisen eteen - varmasti toistenkin edestä, mutta päiväkkään en vaihtaisi pois.

Helsingin haapavetiset lapsuusmuistoissa

Aittoa joulua jäljittämässä

Helsinki (Kristiina Hallman)

”Kuinka moni muistaa ajaneensa reellä joulukirkkoon joskus elämänsään?”

Mielikuvitus syöksähtää liikkeelle ja loihtii kuvan kapeista kyläteistä, lumisista kuusista hämärässä, hevosten tutun lämpimän tuoksun ja kulkusten kilinän. Rekiä on jonossa useita, ihmiset kääryntyneinä lämpimiin villavaatteisiin

ja turkkeihin. Pienet ja isot istuvat syljikkään rekien kouruihin sulloutuneina, antaen ja saaden lämpöä pakkasta vastaan. Mennään joulukirkkoon.

Vähitellen satapäisen kuulijakunnan joukosta nousee käsiä, melkeinpä puolet tästä joukosta on todella ajanut reellä joulukirkkoon. Ne jotka eivät ole, tekevät sen mielessään kuvitellen ih-

meen selkeästi matkan kotoa kirkolle.

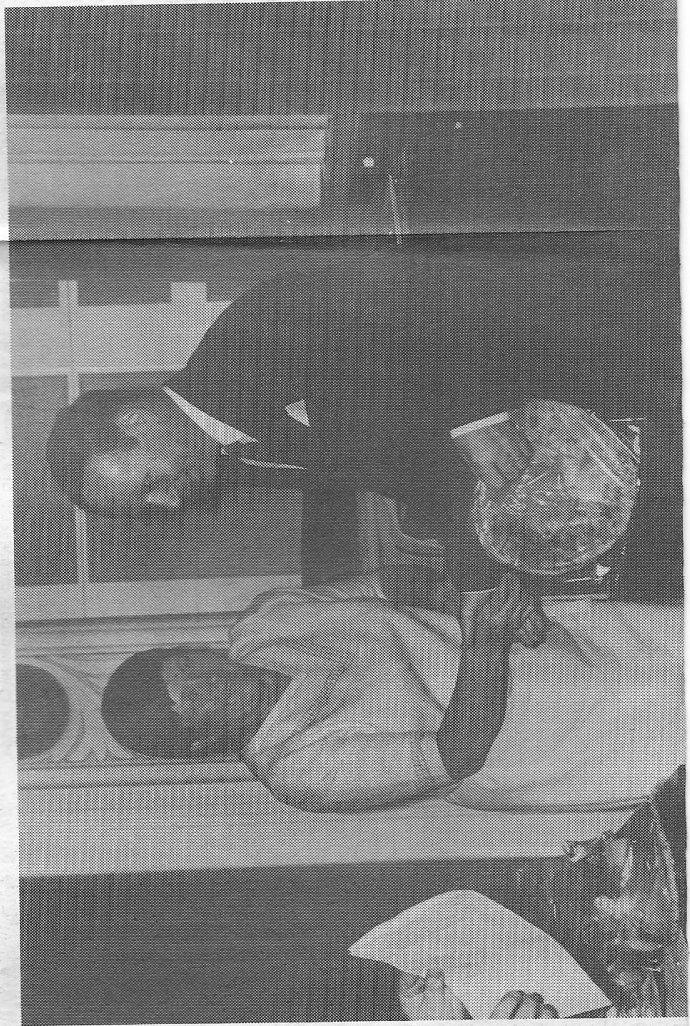
Atso Saajorannan kysymys kirkkomatkasta avasi Me haapavetiset -yhdistyksen pikkujoulujuhlan Helsingin Ostrobotnialla. Juhla oli samalla myös kuluvan vuoden toiminnan päätös, koko jäsenkunnan mahdollisuus tavata toisiaan ja muistaa kotiseutua ja lapsuutta.

Tervetuliaispuheessaan yhdistyksen puheenjohtaja Atso Saajoranta palautti mieliin kuluneen vuoden toimintaa.

”Pian päättyvä vuosi on ollut yhdistyksen toiminnan kannalta erittäin aktiivinen — niin jäsen-ten osallistumisen kuin järjestettyjen tapahtumienkin osalta. Kesällä otin Haapavesi-päivillä, sitten tehtiin metsäretki Suomensjärvelle ja käytiin myös tutustumassa Pasilan televisio-ohjelmien tekoon. Oopperassa-kin vierailtiin vuoden mittaan pari kertaa. Haapaveden murteen keräämisen toteutumista edistää yhdistyksen Haapavesi-seuralle antama apuraha. Kainkaikkiaan on syytä olla tyytyväinen tähän vuoteen.”

Vanha ja uusi joulu

Haapavetisten joulujuhlan ohjelman kaksi ääripäätä tulivat esiin **Esko Saajorannan** muistella pakkinaasaan vanhaa suomalaista joulua ja **Inka Saajorannan** kertoessa amerikkalaisesta joulusta. Isoisan ja nainantyttäien hyvin erilaiset ko-

Pekka ja Risto Männistö sekä **Harri Siipola** lauloivat juhliloille useaan otteeseen ja aina heitä pyydettiin laulamaan lisää. Siinäkin uusi levy oli myös arpaisten palkintona, liekö siinä ollut syy arpojen hyvään menekkiin.

Ohrarieska innosti

Moni kyllä epäili haapavetisen ohrarieskan innostaneen yleisöä arpojen ostoon. Haapavedellä peräisin olevista juhoista leivottua rieskaa arvottiin myös erikseen — se joka tiesi parhaiten montako rieskaa voi leipoa 20 kilosta jauhoja sai palkinnoksi kokonaista kolme rieskaa. Oikean vastauksen arvasivat tai omasta kokemuksesta tiesivät **Pentti Kontinen** ja **Matti Huurre**. Nämä ilmeisiä leipurin taipumuksia omaavat herrät ehdottivat 45 rieskan valmistuvan 20 jauhekiloista ja oikeassa olivat.

Runsaaseen ohjelmaan sisältyi myös **Aila Hettulan** pianomusiikkia, **Hannele Keinänen** tyttöjen tanssiesitys, tyttöseksitein joululauluja, yhdistyksen oman tanhuryhmän tonttuie-

Martti Pokela 60 v.

Haapaveden Kanteleleiristä vuotuinen perinne

Haapavedeltä syntyisin oleva, nykyisin Helsingissä vaikuttava taiteilijaprofessori Martti Pokela täytti viime maanantaina 60 vuotta. Monet Haapave-

delläkin muistavat Pokelan viime kesäisestä Kanteleleiritapahtumasta. Pokela on eittämättä maamme voimakkain kanteleperinteen tallentaja.

- Viime syksynä Sibelius-Akatemiaan perustettiin uusi kansanmusiikin linja, joka sai heti hyvän vastaanoton. Kanteleen soiton opetus Akatemiassa alkoi vuonna 1975, mutta se olisi pitänyt ottaa opetusohjelmaan jo sata vuotta sitten, jolloin Akatemia perustettiin, sanoo Pokela

Pokela korostaa kuitenkin, ettei pidä suinkaan unohtaa muita soittimia, silloin kun puhutaan kansanmusiikista.

- Kanteleen lisäksi on olemassa erilaiset paimensoittimet, pimpparaudat, hamurit jne. Kannel on ainoastaan yksi osa-alue kansanmusiikista.

- Tavoitteenamme on tulevaisuudessa saada kannel opetusvälineeksi koulujen musiikkitunneille, nokkahuilun ja viulun rinnalle.

Professori nähdään jälleen ensi kesänä kotipaikkakunnallaan Haapavedellä Kanteleleirin yhtenä vetäjänä.

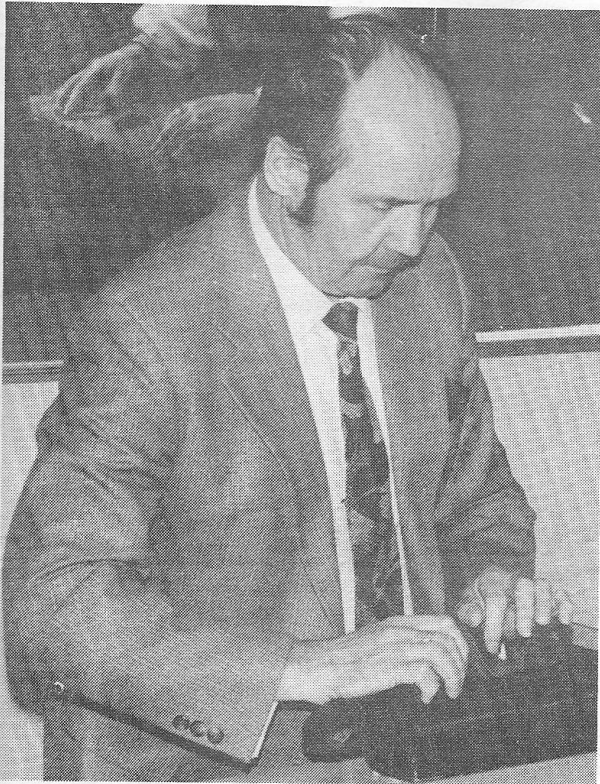
Merkkipäivänsä kunniaksi professori lahjoitti 250 soittimen kokoelmansa Sibelius Akatemialle.

Martti Pokelan juuret ovat Haapavedeltä.

- Kansanmusiikin juuret ovat Haapavedellä syvällä. Perinteitä löytyy yli puolentoista vuosisadan takaa. Yksi tärkeimmistä musiikin luojista on ollut Pasi Jääskeläinen, Pokela sanoo.

Martti Pokela kävi koulunsa aikoinaan Haapavedellä ylioppilaksi saakka, jonka jälkeen hän siirtyi Helsinkiin opiskelemaan ja valmistui agronomiksi 1955. Kansanpelimanniksi Pokela tuli ikäänkuin vahingossa yhdessä vaimonsa Marjatan kanssa tarjouduttuaan radioon esiintymään.

- Olimme hieman huonossa taloudellisessa jamassa, pyrimme radioon ja myös sinne pääsimme. Ja, siitä se sitten alkoi, Pokela muistelee uransa alkua.

Martti Pokela on pelimanniuransa aikana "näpperellyt" monenlaista kannelta.

Martti Pokela on tällä hetkellä Sibelius-Akatemian musiikkikasvatuksen kansanmusiikin lehtori.

- Kanteleen soitto on lisääntynyt etenkin nuorten keskuudessa. Nuorimmat kanteleen soittajat ovat 3-4 vuoden ikäisiä musiikkileikkikoululaisia.

Hyviä kokemuksia Haapavedeltä

- Kanteleleireiltä saadut kokemukset ovat olleet rohkaisevia. Yksi onnistuneimmista oli viime kesänä Haapavedellä, jossa leiristä on tarkoituksena tehdä vuotuinen perinne, Pokela sanoo.

- Yksi ongelma kanteleensoiton tulevaisuudessa on uuden kantelesävelmistön löytäminen. Maassamme on toki muutamia tuottelaita säveltäjiä, jotka tekevät jatkuvasti uutta sävelmistöä, mutta tulevaisuudessa voimme tehdä kanteleella musiikkia laidasta laitaan, Pokela uskoo.

Haapavedellä vilkas viikonloppu

Haapavedellä riittää tekemistä ja katselamista viikonvaihteessa. Tapahtumat alkavat perjantaina kello 10, jolloin Haapaveden Opiston kirjoittajaseminaarilaiset lukevat runotoiveita keskusaukiolla seminaarinsa päätteeksi. Perjantaina voi myös käydä katselemaan kunnanvirastolla kotiseutuaiheista valokuvausnäyttelyä.

Lauantaina kiertävät keskustaa opiston kuvataideleiriläiset amerikkalaiseen mainostyylisiin 'voileipämiehinä ja -naisina'. Leirillä ei pidetä totuttua päätösnäyt-

telyä, vaan leiriläiset ripustavat maalauksiaan vatsan ja selän päälle haapavetisten ja turistien ihailtavaksi. Joillakin saattaa olla jopa hintalaputkin otsassaan.

Lauantai-iltana järjestää Me Haapavetiset ry iltamat Mieluskylän nuorisoseurantalolla. Luvassa on musiikkia, puhetta, tanhuja ja tietenkin tanssia.

Sunnuntaina esitetään keskusaukiolla lopulta purppuria, joten kesäinen viikonloppu on toimintaa täynnä.

Tervetuloa, Me Haapavetiset!

Tänne synnyinseudulle rakkaalle. Mieluskylällä kohdataan ja lapsuutta mennyttä muistellaan.

Tervetuloa, pyhäiltana keskustaan, Purppuria seuraamaan ja pelimannien tahdissa tanssimaan.

Torstai-iltana hanuri soi, väki emäntäkoululle mennä voi. Kesäilta on lämmin ja hellä niin, saa soitto mielenkin haaveisiin.

Tervetuloa sitä viettämään, kotiseutua jälleen katsomaan ja ystävät yhdessä ollaan taas.

Helmi Kääriäinen
entinen mieluskyläinen

MUISTIO

Kansalaisopiston Karsikkaan tanhupiiri esittää purppurin sunnuntaina 8.7. klo 19.00 Haapaveden torilla kansanelimannien säestyksellä. Yleisö voi osallistua toritanssiin purppuriryhmän johdolla.

Me Haapavetiset Ry järjestää ohjelmalliset iltamat Haapaveden Mieluskylän Nuorisoseuran talossa la 7.7 klo 20. Ohjelmassa mm. ministeri Ahti Pekkalan puhe, soittaa Hietalan yhtye. Bussikuljetus klo 19.30 keskusaukiolta.

Haapaveden Sotaveteraanit ja naisjaosto. Leningradiin lähtö perj. 13.7.84 klo 13.00 linja-autoasemalta.

Kaapavetiset

1984

LUKIJAIN RUNOT

Me Haapavetiset ry, Tallinnan marraskuussa

Kerran oli tultu tutuilta kyliltä, kujilta, saman Haapaveen halmemailta.

Enemmän tai vähemmän vuosikymmeniä etelän työ - ja yritysalamä opetellen.

Erilaisten tehtävien arkikehästä irti, nyt tuttuja, outoja tavaten.

M/S Georg Otsin suystasaisessa "talossa", ja asuen Virun tummasävyisissä "majoissa".

Ne Me Haapavetisten jutut, jos kertoisin, olisivat monelle nykypitäjäläiselle keski-ikäisille tutut.

Mahtavaa tarinaa iski espoolais, hesalais, vantaalais ja muut mukana olleet vierikunnat,

miesten muistikuvia naiset taidokkaasti "höysti".

Metsällä ja kouluja, kylätansseja käytiin etelästä

Ainaliin, sorsat, jänikset, metsot ja hirvet ammuttiin,

harmiteltavan pienet paistit omaan lokeroon saatiin,

ja muistojen Saarenmaa taitavasti pyörittiin.

Perillä Vanha kaupunki tarinoineen, puistot, muistomerkit,

Piritan rannat, laululava, kukkanäyttelyn koreutta,

taiteilijain viimelehdon humisevaa rauhaa.

Itaohjelmassa Estoniassa oopperaa, talossa jota piirtänyt

Wivi Lönn, samoin sitä kansanopistoa siellä kirkonkylän

mäellä vielä saa katsella, ihastella vanhaa, kunnes

uutta ja modernia ylistetään.

Myös viihteessä varieteen musiikin, tanssin kauneutta,

kiehtovuutta ja rytmikkäimmin sävelin niistä totutuista

kuluttaa parkettia sai, kaikki mukana, tottakai.

Kun 26:den reipashenkisen joukon "haapavettä"

eestiläinen opasneito ihmetteli,

kunniapuheenjohtaja tiesi: Suomen Helmi se on.

Hieman epäilimme,

olisiko joskus ollut,

tai olisiko sellaiseksi tuleva,

miten vain, mutta hymyä riitti kaikilla.

Matkallahan oltiin 24-26 marraskuuta

pikkujouluilun merkeissä.

Kaikille terveisiä!

"Entinen Jokivarren tyttö"

Nähtiin taattua iltamaohjelmaa.

Iltamissa koettiin jälleennäkemisen riemua.

Me haapavetiset asialla

Oikeat iltamat Haapavedellä

Helsingin haapavetiset, Me haapavetiset tarjosivat haapavetisille iltamat lauantaina Mieluskylän nuorisoseurantalolla. Ohjelmassa oli laulua, soittoa, lausuntaa ja puheita. Lopuksi oli tietenkin tunti tanssia.

Iltamat alkoivat iltamien tapaan runonlausunnalla ja laululla. Esittäjinä olivat **Raija ja Riikka Konttinen**, **Hilkka Vatanen** ja **Leila Niemelä** esittivät laulun 'Kotimaani ompi Suomi'.

Tilaisuuden juonsi hiljaisella puheäänellä Me Haapavetiset ry:n puheenjohtaja **Atso Saajoranta**. Kaksi vuotta sitten juhlan juontanut **Martti Pokela** ei tällä kertaa juhlaan päässyt.

"150-jäsenisen Me haapavetisten toiminta Helsingissä on hyvin vireää tätä nykyä. Ministerijäsentemme määräkin on kaksinkertaistunut. Ahti Pekkalan lisäksi yhdistykseemme on nimittäin entisenä haapavetisenä liittynyt sisäasiainministeri **Matti Luttin**", Atso Saajoranta kertoi.

Yhteisesti iltamaväki laulaa

luikautti Anttilan kevät huuman.

11-vuotias Itä-Helsingin musiikkiopistolainen **Tero Lahtinen** loihti viulullaan klassisia sävelmiä. Häntä säesti iltamien säestyksestä huolehtinut **Harri Vatanen**.

Synnyinseutu ja ystävät

Ahti Pekkala puhui pitkään kotiseudun merkityksestä sekä Suomen kieli- ja asutushistoriasta. Hän vakuutti hallitsevan pitkästä patkasta Suomen ja Suomalais-ugrialaisten kansojen historiaa.

"Jokainen ihminen haluaa palata synnyinseuduilleen muistelemaan ja tapaamaan vanhoja

Antoisinta ohjelmaa näytti olevan vain rupatelu ja tuttujen tapaaminen. Mitään perinteisestä poikkeavaa ei ilta tarjonnut lukuunottamatta valtiovarainministeri **Ahti Pekkalan** puhetta Suomen kieli- ja asutushistoriasta.

ystäviään. Se on paluuta juurilleen. Tutkimuksilla on todistettu, että juuret ovat tärkeä asia jokaiselle ihmiselle, on tärkeä tietää mistä on kotoisin, missä on kasvanut."

"Haapavedelle asutus on tullut pääasiassa Savosta. Mieluskylälle ihmiset ovat muuttaneet pääasiassa rannikolta. Kirkonkylän ja Mieluskylän välillä on huomaamaton murrerajakin", Ahti Pekkala tiesi.

Laulu ja soitto jatkui. Esiintyjät vaihtuivat, pidettiin väliaika, juotiin kahvia, rupateltiin. **Lauri Niemelä**, **Jaakko Rautio** ja tytöt esittivät iltamaohjelmistoa. Esittipä Me Haapavetisten tanhuryhmäkin valikoituja tanhujaan.

Mieluskylän Ns:lle oli kerääntynyt salillinen yleisöä. Mukana oli sekä vanhaa että

nuorta väkeä. Me haapavetisiä oli paikalla arviolta 40. Heidän joukossaan oli esimerkiksi arkeologi **Matti Huurre**, joka on kirjoittanut maineikkaan historiankirjan '9000 vuotta Suomen esihistoriaa'.

Mukana oli myös yhdistyksen kunniapuheenjohtaja **Usko Mäkinen**.

Sokeriksi pohjalle oli säästetty **Unto Koskelan** sanoittama 'Kuubalainen serenadi' - Me tulimme kapakasta, ehkä hiukkasen horjuen. Oli lähtömaljoja juotu ja se yö oli ihmeellinen...

Mieluskylän iltamissa ei kuitenkaan heiluttu eikä horjuttu. Me haapavetiset muistelivat hyvin vanhaa aikaa, ei muuta. Lopuksi tunti tanssia sujui suurempia rynnimättä hyvin **Hieta-lan yhtyeen** tahdeissa. (JP)

Me haapavetisiltä keräykseen

Pääkaupunkiseudulle muuttaneiden haapavetisten yhdistys päätti osallistua kotiseutunsa uuden kirkon koristeluun lahjoittamalla rahaa Haapaveden seurakunnan kirkkotekstiilikeräykseen.

Me haapavetiset -yhdistyksen vuosikokouksessa suunniteltiin myös perinteisten iltamien järjestämistä ensi kesänä Mieluskylän Nuorisoseuralla. Siteet entiseen kotiseutuun ovat vahvat — sitä todistaa myös viime vuonna aloitettu Haapavettä koskevan aineiston kerääminen ja julkaisutoiminnan käynnistäminen.

Haapaveden vaakunat luovutettiin yhdistyksessä ansiokkaasti toimineille jä-

senille. Vaakunat saivat rahastonhoitaja Eero Niemelä ja monien tilaisuuksien järjestäjä Raimo Niiranen.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin edelleen Atso Saajoranta, muiksi hallituksen jäseniksi Eero Niemelä, Laina Härkönen, Raija Konttinen, Leena Koskela, Marjatta Myyrä, Raimo Niiranen, Torsti Rantapuska, Kerttu Ripatti, Hilikka Watanen ja Reino Viranko.

Pyhäjokiseutu
21.9.1984

Lahdessa Me Haapavetiset retkeili...

Eipä jäänyt joukko moinen päiväksi kotivällyjen sisälle, lähti suksin taikka ilman talviretkellä tapasi.

Pakkasta "vain" vähän alle kolmenkymmenen pykälän, kaikki kesti ja kehuili vaikka poskia paleli lasketellessa, hiihtäessä talvitossuin taapertaisa lomakartanon kujilla.

Lapset paljon lasketteli, eivät kuunneltu mukana mitä aikuiset tarinoi, talvimietteitä pakisi. "Sieltä Haapaveen periltä eipä kuulu kummempia, säät ja kelit samanlaiset", kertoi paluulomalaiset.

Teki kylmä tehtävänsä, ruoka tarjolla hupeni. Pöytäpuheita pakisi ministeri, johtomiehet vaan ei tienneet että TAITO TÄRKEÄ KÄSIEN onkin naisten hallinnassa, osa ennen opittua täällä paljon paranneltua, usein tosin umohdettu.

Lähti siitä johtavaiset aito juusto mukanansa, ihastellen ilmeisesti, kaikkea ne naiset keksii, omat kengätkin ompelevat aidot lapikkaat luovat....

Oli retki reipasteltu Lahden helmipakkasessa, aika matkata takaisin Helsingin seudun kotikoloihin. Ministerismiehelle toivoisin että valtasillat ja tiet taidolla tasapuolisesti johtavat, vaikka mutkitellen myötäistä sinne Pohjanmaan perille.

Kaija Rantala

Me haapavetiset ry

HELSINKI

Me haapavetiset ry:n vuosikokous pidettiin 17.3.1985 Helsingissä Viikin ampumaradan paviljongissa.

Puheenjohtajana jatkaa **Atso Saajoranta**. Varapuheenjohtajaksi valittiin **Raija Konttinen**, sekä jäseniksi hallitukseen **Laina Härkönen**, **Marjatta Myyrä**, **Eero Niemelä**, **Olli Pokela**, **Kaija Rantala**, **Jaakko Rautio**, **Kerttu Ripatti**, **Hilkka Watanen** ja **Reino Viranko**.

Virallisten asioiden li-

säksi **Raimo Niiranen** kertoi ampumaurheilusta ja esitteli taloa ja aseita kokousväelle.

Seuraava yhteinen tilai-

suus Helsingin seudun haapavetisillä on **Vanhan ajan iltamat 13.4.-85** Itä-Hakkilan koululla Vantaalla.

Puhajoksimuisti 5.2.1985

Saajoranta jatkaa Me haapavetisten puheenjohtajana

Helsingin seudulle kotiutuneiden haapavetisten Me haapavetiset yhdistyksen vuosikokous valitsi **Atso Saajorannan** edelleen yhdistyksen puheenjohtajaksi. Muiksi hallituksen jäseniksi valittiin Olli Pokela, Kaija Rantala, Jaakko Rautio ja vanhoina jatkavat Raija Konttinen, Eero Niemelä, Marjatta Myyra, Laina Härkönen, Reino Viranko, Kerttu Ripatti ja Hilikka Watanen.

Me haapavetiset järjestää vanhan ajan iltamat huhtikuussa ja kesätapahtuman Haapavedellä perinteitään jatkaen. Syksyksi suunnitellaan näyttävää yhdistyksen 5-vuotisjuhlaa ja yhtenä mahdollisuutena on tullut esille Itämeren risteily Finnjet-laivalla.

Yhdistyksen vuosikokoukses-

Pyhäjokiseutu 3.4.1985

sa muistettiin Haapavettä kanteleella. Arpajaisten päävoittona oli **Martti Nevalan** tekemä kannel, joka sisälsi Haapaveden palaneen kirkon hirttä. Arpajaiset ja kanteleen voitti kuin kiitokseksi puheenjohtajan nuijan paukuttelusta Martti Kauppinen.

VANHAN AJAN ILTAMAT

Itä-Hakkilan koululla 13.04.-85 klo 19.30 Monipuolinen ohjelma. Martti Pokela luovuttaa Itä-Hakkilan koululle kanteleen. Illan lopuksi tossutanssit. Liput: Aikuiset 20 mk lapset 5 mk.

Järj. Me Haapavetiset ry. ja Itä-Hakkilan koulu.

toimituksen turinaa

Joulu tulla jollottaapi...

Joulu on lähellä, sillä se on jo ensi kuussa. Vanhan sanonnan mukaan, joulu tulla jollottaapi.

Joulun lähestyminen on haavoittavissa muun muassa pikkujouluista, joita parhaillaan vietetään myös Pyhäjokialueella.

Muutama tovi sitten kerroin Me ouslaistalaiset ry:n kutsusta saapua yhdistyksen pikkujouluun ensi pyhänä, 10.11.1985 klo 14.00 poliisien kesäkodissa Lauttasaressa.

Kiitos kutsusta, mutta valitettavasti ensi pyhänä en pääse maan pääkaupunkiin, koska jo aikaisemmin sovitut menot on täällä kotiseudulla.

☆☆☆

Kun en tarkalleen tiennyt, millainen paikka tämä poliisien kesäkoti oikein on, piipahdin äskeisellä pääkaupungin matkalanen kesäkodin pihassa.

Kerroin toiveistani saada tutustua kesäkotiin Reptalon hallituksen kokouksessa. Niinpä kirjapainonjohtaja **Olavi Mustonen** pyöräytti autollaan mutkan Lauttasaaren kärjessä.

Astuimme autosta ulos ja tarkastelimme taloa ja pihapiiriä. Rakennus oli ihan hyvän näköinen ja ympäristö erittäin kaunis. Passaa siellä entisten ouslaistalaisten viettä joulujuhlaansa ja samalla muistella kotiseudun joulua.

☆☆☆

Pari päivää sitten tuli vastaan kutsu Me haapavetisten joulujuhlaan keskiviikkona

Ohjelmassa mm. ruotailu, Ahti Pekkalan puhe, laulua, leikkejä, arpajaiset ja mukavaa yhdessäoloa. lopuksi 1 1/2 tuntia taussia VR:n hairaussoittajien taidia.

Illalliskortin hiuta 120 mk, jonka pyydämme maksamaan 5.11.85 mennessä olesella paukkisiirtokortilla.

SYDÄMELLISESTI TERVE-TULOA!

Ahti Pekkala Kerttu Oksanen

13.11.1985 klo 19 Suomalaisella klubilla, Kansakoulukuja 3, 5. kerros ravintolasali.

Haapavetisten kokoontuminen on samalla yhdistyksen 5-vuotisjuhla. Sen kunniaksi juhlapuhujana on **Ahti Pekkala**, kuinkas muuten.

Muu ohjelma koostuu laulusta, leikeistä, arpajaisista ja muusta mukavasta yhdessäolosta. Lopuksi pannaan jalalla koreasti Valtion rautateitten hairaussoittajien tahdissa.

Kiitos myös entisille haapavetisille, erityisesti **Askolle** ja **Kertulle** kutsusta. Valitettavasti en pääse tähänkään juhlaan, mutta toivon mahdollisimman monen seuran jäsenen voivan olla mukana yhteisessä hauskapadissa.

Me ouslaistalaisten kutsu oli kopioitu punapohjaiselle paperille, joten en saanut siitä kuvaa juttuni yhteyteen. Haapavetisten kutsu sen sijaan on valkoisella paperilla, joten kopio hairausta soittavasta pukista onnistui.

☆☆☆

Raision Vihannin tehtaat oli saanut eiliseen Kauppalehteen varsin näyttävän jutun, jossa kerrottiin Vihannissa nyt valmistettavista uudentyyppisistä ranskanperunoista.

Jutussa Raision ruokaperuna-teollisuuden johtaja **Juhani Oksanen** ja tehdaspäällikkö **Pertti Kurltila** kertovat sanoin ja kuvin, mistä on kysymys.

Ranskanperunain menekki on viimeisten vuosien aikana li-

sääntynyt roimasti. Tänä vuonna päästään jo kymmenen miljoonan kilon kokonaiskulutukseen.

Tämä lupaa hyvää sekä vihanatilaiselle perunateollisuuden pioneereille että pohjoispuhjalaisille perunanviljelijöille.

Alamme pikkujuljaa lähestyy **Lauri Pellikan** aikoinaan uumoilemaa kehitystä, jossa teollisesti valmistettu perunajaloste korvaa kotona valmistetun muusin.

Kun muistelee, minkälaisia lötköjä perunat keväisin vielä pari vuosikymmentä sitten olivat, ymmärtää muutoksen laajuuden. Sitä toteuttamassa Raision Vihannin tehtaat on ollut aktiivisesti mukana.

☆☆☆

Toinen kiintoisa asia, jossa kotijokilaakso on saanut hiljan julkisuutta, on Piipsannevan turvevoimalahanke. Muun muassa Kainuun Sanomat esitteli hankkeen Haapavesi keskeisenä.

Jospa kolmen vuosikymmenen takainen Haapaveden kunnansihteeri, **Pekka Hakala** eli Kunnan Pekka, kuten häntä tavattiin sanoa kuntalaisten keskuudessa, olisi nyt tilaisuudessa käymään Haapavedellä.

Varmaan hän ihastuisi ikihyväksi, että entisessä kotipitäjässään on saatu näin näyttävää aikaan. Mutta onhan hankettaikin pidetty esillä jo runsaat kolme vuosikymmentä, joten tuskin päivääkään ennen aikaansa Haapaveden turvevoimala-ajatus julkistui.

pee/tee

Kuudes toimintavuosi Me Haapavetiset ry:llä

Kuudes toimintavuosi alkoi helsinkiläisellä Me Haapavetiset ry:llä. Yhdistyksen uudeksi puheenjohtajaksi valittiin opettaja **Olli Pokela**.

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin Helsingissä Viikin ampumaradan paviljongissa. Eroava puheenjohtaja **Atso Saajoranta** kiitti jäseniä hyvästä yhteistyöstä ja luovutti Haapaveden vaakunat monitoimimiehelle **Eero Konttiselle** ja iltamien puuhanaiselle **Leila Niemelälle**.

Yhdistyksen varapuheenjohtajaksi valittiin **Raija Konttinen** Nurmijärveltä ja hallituksen uusiksi jäseniksi **Pertti Koskela**, **Raimo Niiranen** ja **Tyyni Päivinen**.

Hallituksessa jatkavat edelleen **Laina Härkönen**, **Eero Niemelä**, **Jaakko Rautio**, **Kaija Rantala**, **Reino Viranko** ja **Hilkka Watanen**.

Vuonna 1985 yhdistys järjesti mm. 5-vuotisjuhlan, vanhan ajan iltamat ja teatterimatkan. Lisäksi tehtiin laskettelu ja tutustumismatka Lahteen, Messilään.

Kuluva vuosi aloitettiin vauhdikkaasti laskiaisarkkeiloilla Helsingissä yhdessä Oulaisten yhdistyksen kanssa. Jäsenistön toivomus onkin, että yhteistyö saisi jatkoa.

Me Haapavetisten kevätohjelmassa on retki suunnitteilla. Kesätapahtuma järjestetään Haapavedellä. Syksyllä suunnitelmissa on laivaristeily Tukholmaan.

Me haapavetiset ja oulaistelaiset

Laskiaista tanssaten...

*Tulivat helmipakkasen seasta,
Hesasta ja ympäriltä
kiiruhtivat kulmiltansa
OULAIS, HAAPAVETIS kansa,
ne ken kutsun aina kuulee.
Lauttasaaren perukoille
kesäkotiin karkeloimaan.*

*Salin näyttämökulissin
järvimaisema kangas
aivan kuin kysyi:
Muistatko?
Jossakin tutun rannan,
lapsuus' sinne sopisi
ja varhaisnuoruuden juoksut.
Todellisuudessa näkisi
laatikkotalot,
polut asfalttisuorana
ja katuvallat.*

*Siinä tanssaten laskiaista
hanureiden hahmotellessa*

*rytmin,
myös totisille asioille
saattoi nauraa.
Etäällä,
tässä joukossa lähempänä
lähtiöjuuret - vaatimattomat,
ehkä jollakin suurel.*

*Aittoa hyvää rasvarieskaa
ihmetteli muuan kaupunkilaisveli:
mistä tehdään ispinää?
tekijänsä salaisuudeksi jää.
Kyökin puolen kiitokset
ansaitsee naiset,
aikaansa säästämättä
ahertavaiset. Ilta vierähti siivillä,
väki erkani lähtemään,
toivottavasti jatkossa
yhä suuremmalla joukolla
nähdään!*

Kaija Rantala

Jokivarsi 7.7.1986

Entiset haapavetiset esittäytyvät "Kosiomies-iltamissa"

Me haapavetiset Ry järjestää ensi lauantaina Mieluskylän Nuorisoseurantalolla iltamat, joiden "kohokohta" on Reino Lahtisen kirjoittama

Kosiomiesiltamat -niminen näytelmä.

Iltamien puuhamies Olli Pokela ei kovin paljoa näytelmästä ennakkoon kertonut. "Kysymys on näytelmästä, jonka voi käsittää huvinäytelmäksi, mutta jossa on myös sanomaa."

"Näytelmää on harjoiteltu Helsingissä tiiviisti koko talven ajan ja sen on ohjannut Eeva Rinne, Tommi Rinteen tytär."

"Näytelmässä esiintyvät Hilkka Watanen, Kaisa Rantala, Raija Konttinen, Laina Heikkilä ja Jaakko Rautio."

Me Haapavetiset - yhdistys tutustui IVO:n vesistömalliin Helsingissä

Jo aikaisemmin olemme lehdessämme kertoneet IVO:n turvevoimalaitoksen suunnitteluun liittyvästä Pyhäjoen vesistömallista. Mallin avulla selvitetään voimalaitoksen jäähdytysveden vaikutukset Pyhäjokeen ja erityisesti Kirkkojärveen. Helsingin Vanhaankaupunkiin on rakennettu n. 7 km pituista vesistöosuutta kuvaava malli, jossa vesi virtaa voimalaitoksen läpi ja lämpenee todellisuutta vastaavalla tavalla. Malliin liittyvien lämpötila- ja virtausmittausten avulla tutkitaan lämmenneen veden jakaantumista Kirkkojärveen.

Me Haapavetiset -yhdistys kävi puheenjohtajansa **Olavi Pokelan** johdolla tutustumassa malliin heti pääsiäisen jälkeen. Tuolloin IVO oli saanut mittautensa pääosan suoritettua ja Helsingin haapavetisille oli kerrottavissa ja näytettävissä joukko alustavia tuloksia.

Vierailun isäntänä toiminut IVO:n virtauslaboratorion päällikkö **DI Timo Rekonen** kertoi turvevoimalaitoksen vaativan jäähdytysvettä n. 6,5 kuutiometriä sekunnissa. Jäähdytysvesi otetaan laitokselle n. kilometri ennen Jokitulkkaa läheltä uuden Eskolanniemen tien tulevaa siltaa. Laitoksella n. 7 astetta lämmennyt vesi johdetaan järveen Mustikkalahden puolelle. Normaalisti Pyhäjoen virtaama on reilusti yli 7 m³ sekunnissa, mutta poikkeuksellisesti se voi alimmillaan olla n. 3 m³/s. Alimmilla virtaamilla syntyy Jokitulkussa virtaus "vääripäin", kun erotus, n. viisi kuutiota, tulee järvestä takaisinpäin.

Malista tehtyjen mittausten perusteella IVO pitää vesistövaikutuksia merkitykseltään vähäisinä. Laitoksella lämmennyt vesi nostaa enimmäisläänkin järven pintaveden lämpötilaa n. neljällä asteella, lähialueella, purkukanavan suulla, näkyy 6-7 °C lämmönousu. Talvella on suurin vaikutus näkyvä veden purkukanavan eteen muodostuvana sulana alueena. IVO:n mukaan mallikokeiden ja mittausten loppuvaiheessa tutkitaan sulan alueen suuruus-ekoittamalla mallin veteen suolaliuosta. Tämä kuvaa laitoksella lämmenneen veden tiheyden muuttumista silloin, kun vesi talvella uudelleen jäähtyy 4 °C:een. Jääpeitteen reuna muodostuu kohtaan, jossa neliasteinen vesi painuu järven pohjaan.

Alustavasti jäätyvämmän alueen läpimitäksi näyttäisi muodostuvan runsas kilometri, joten sulan alueen reuna olisi lähes puolivälissä järven selkää. IVO tutkii vielä, voidaanko sulan alueen suuruuteen vaikuttaa esim. purkukanavan suuntauksella. Näyttää kuitenkin siltä, että jääpeitteen reunan paikkaan pystyttäisiin vaikuttamaan vain muutamia kymmeniä metrejä. Täten talvisin voimalaitos tulee aiheuttamaan jääpeitteen ohenemista tai häviämistä erityisesti Kirkkojärven itäreunassa, mutta myös paikoitellen kapeikoissa aina Haapakoskelle saakka. Muut haitat, esim. lämpötilan nousun vaikutus järven rehevöitymiseen, ovat IVO:n mukaan vähäisiä.

Pokela puheenjohtajaksi, **Raija ja Konttinen** varapuheenjohtajaksi, **Kajaja Rantala** sihteeriksi, **Eero Niemelä** rahastonhoitajaksi sekä muiksi jäseniksi **Pentti Koivuniemi, Eero Konttinen, Pertti Koskela, Leila Niemelä, Raimo Niiranen, Tyynti Päivinen ja Jaakko Rautio**.

IVO tarjoaa Me haapavetiset ry:n jäsenille ja ystäville tilaisuuden tutustua Haapaveden turvevoimalan pienoismalliin. Paikka Viikintie 3, Helsingissä. Aika 21.4. klo 16.30. Mukaan mahtuu 50 henkilöä. Ilmoittautuminen **Olli Pokelalle** puh. 90-384 864.

Me haapavetiset ry toivottaa kaikille haapavetisille hyvää kevättä ja pääsiäistä.

Me haapavetisillä vilkas toimintavuosi takana

Helsingissä toimivan Me haapavetiset ry:n viime vuosi oli toimintatyteen. Näytelmäkerho syntyi hallituksen jäsenistä. Jatkossa toivotaan harrastuksen laajenevan. Kansantanssin harrastajat ovat pitäneet harjoitusiltoja syksystä alkaen. Kesäsiintymisiä suunnitellaan parhailaan.

Yhdistyksen sääntömääräisessä vuosikokouksessa uuteen hallitukseen tulivat **Olli**

Joki VARS
16.4.1987

vastaavan **Inga Sorolan** mukaan pääsiäisenä kokoontuutaan katsomaan, että kaikki on hanskassa. Harjoituksia ei ole vielä suuremmin tarkoitus aloittaa. Niitä pidetään toennäköisesti vain heinä-elo-kuussa.

Viime vuonna järjestettiin näytelmän hyväksi arpajaisia, huutokauppoja ja lahjoituksia. Sorolan mukaan nyt ei ole oikein jaksettu toistaa tällaisia varainkeräyksiä. Ilman rahaa näytelmä ei kuitenkaan ole jäänyt, sillä SYP:n Haapaveden konttori on lahjoittanut Jokilatvojen teatterille 3 000 markkaa.

JOKISEUTU 11.4.1988

Pokela jatkaa puheen- johtajana

Helsingissä toimiva Me haapavetiset ry valitsi vuosikokouksessaan puheenjohtajaksi edelleen Olli Pokelan. Hallitus uusiutui erovuoroisten osalta. Kaija Rantalan, Eero Niemelän ja Jaakko Raution tilalle tulivat Raija Nuuttila, Juha Mäkinen ja Veikko Tuorila. Lisäksi hallituksessa ovat Kaija Konttinen, Pentti Koivuniemi, Eero Konttinen, Pertti Koskela, Leila Niemelä, Raimo Niiranen ja Tyyni Päivinen.

Vuosikokouksessa päätettiin myöntää kannustuspalkinto Haapavedellä kesällä pidettäviin kanteleensoiton mestaruuskilpailuihin. Palkinto annetaan kilpailijalle, joka ei mahdu virallisille palkintosijoille.

Yhdistys aloitti vuoden toiminnan helmikuussa yhteislau-
luillalla, vetäjinä olivat tunnetulla taidollaan Eeva-Leena Sariola ja Martti Pokela.

Takavarikoitu aviomies tulee

TUU SINÄKIN!

MIHIN?

MIELUSKYLÄLLE tietenkin

lauantaina heinäkuun kuuvestoista

- mitä noista heinätöistä

iloisista kesäoista nauti...

Yksi ilta vietä siellä

kauan muistelet sit vielä

MITEN JUURILLENSA TULLEET

JUNNUT, MIINAT

laukaisevat totisuuden piinat.

Illan aikana selviää,

et näkemättä jää mitä tapahtuu:

JOS MIEHELLÄ ON

LIIAN MONELTA IHAILTU VAIMO

LIIAN ÄKÄINEN ANOPPI

JÄ LIIAN KOVA KOHMELO...

Hikipäässä harjoitelleet ovat

koska HAAPAVEELLÄ

on vaatimukset kovat.

Kaikki läheltä ja kaukaa

MIELUSKYLÄLLE

talolla tavataan

saa siellä tanssatakin

ootellaan jo ennen kaheksaa

iltamiin ja iloitteluun

siis kuuvestoista ja heinäkuu.

TERVETULOJA HYVÄT YSTÄVÄT, LOMALAISET

KYLIEN MIEHET JA NAISET!

Me Haapavetiset ry

Mieluskylän iltamissa tupa täynnä

Me haapavetiset ry:n järjestämät iltamat Mieluskylällä keräsivät suuren joukon niin entisiä kuin nykyisiäkin haapavetisiä. Iltamissa Me haapavetiset ry:n näytelmäpiiri esitti näytelmän nimeltä Takavarikoitu aviomies.

Näytelmässä näyttelivät Raija Konttinen, Jaakko Rautio, Hilikka Watanen, Laina Härkönen ja Martti Aalto ovat harjoitelleet esitystä jo maaliskuusta asti. aluksi kerran viikossa ja ensi-illan lähestyessä kaksi kertaa viikossa.

Näytelmän on ohjannut Eeva Rinne.

Iltamissa vieraili maaherra Ahti Pekkala vaimonsa Liisan kanssa. Ahti Pekkala on vierailut Me haapavetiset ry:n tapahtumissa Helsingissä ja täällä Haapavedellä.

JOKIVARSI 20.7.1988

Lomatunnelmissa:

JOKIVARSI 9.7.1988

Veri vetää Mieluskylälle

”Kotiseutuni ja juureni ovat täällä Mieluskylällä, vaikka olen asunut Nurmijärvellä Klaukkalan kylässä vuodesta 1961 lähtien. Tunnen itseni pohjalaiseksi”. Näin kertoi Mieluskylällä lomaileva puuhahainen Raija Konttinen.

Raija Konttinen on miehensä kanssa lomailemassa Mieluskylällä. Mattopyykin ja haastattelun jälkeen on mukava hörpätä kapponen kahvia oikein mustalla pannulla nuotiolla keitettyä.

Talonväki ja lomalaiset olivat kesätunnelmissa. Lapset porskuttelivat joessa ja naisväki jynssäi mattoja talven tomuista. Rantaaan rakennettu hirsisauna oli kuumana viluisia uijia ja mattopyykkäreitä varten. Makoiat kahvit kiehautettiin nuotilla. Voisiko paremmin lomaa vietääkään. — Me käymme täällä Mieluskylällä vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kesällä olemme viikon kesälomasta ja talvella tulemme sitten kun sopiva ajankohta löytyy.

Raija Konttinen on taitava käsistään. Hänen käsissään syntyvät kansallispuvut ja kankaat. Käsitöiden tekeminen on ollut aina sydäntä lähellä.

— Kymmenen vuoden ajan olen tehnyt kansallispukuja. Sinä aikana olen ommellut ja kutoanut neljäkymmentä erimallista pukua. Olin seitsemäntoista vuotias, kun tein ensimmäisen kansallispuvun. Innostus käsitöiden tekemiseen syntyi jo neljän vanhana, kun aloin tehdä itse nukkeilenni vaatteita.

— Olen aina ollut kansallispuvun kannattaja. Kansallispuvu on juhlaava ja se käymoneen paikkaan. Puvun arvo ei kärsi, vaikka on monta samanlaista pukua.

Itselläni on Pyhäjokialueen puku ja Tuukkalan puku, joka on savolainen emännän puku.

Raija Konttiselle kotiseutu on rakas. Hän on ollut mukana pääkaupunkiseudulla toimivassa Me Haapavetiset ry:ssä alusta asti. Hallituksessa hän toimi kolme vuotta ja sen jälkeen hänet valittiin varapuheenjohtajaksi.

— Me haapavetiset ry:ssä ei ole nuoria mukana, mutta sen ymmärtää, että nuoria kiinnostaa toisenlaiset asiat. Kun asuntovelat on maksettu ja lapset kasvaneet, sitten on aika kiinnostua ja keskittyä tällaisiin hrrastuksiin.

Ryhmässä toimii myös tanhu- ja näytelmäporukat. Raija on käynyt miehensä kanssa tanhuamassa ryhmän perustamisesta saakka. Tanhuporukka kokoontuu kerran viikossa. Matkaa tanhuharjoitukseen tulee noin 30 kilometriä, mutta matka ei ole esteenä silloin, kun veri vetää tanhuamaan ja pistämään jallalla koreasti.

Raija kertoi, että tanhuporukassa on mainio ilmapiiri; huolet ja väsymys haihtuvat mukavassa porukassa ja hyvään meininkiin.

Monet Mieluskylän iltamissa vierailleet muistavat varmaankin Konttisen Rajan pahankurisena anoppina, mutta sitä hän ei ole. Näytelmässä Takavarikoitu aviomies Raija näytteli pahankurista anoppia. Tuttavat olivat virsailleet, että rooli sopii Raijalle kuin valettu, sillä hänellä on neljä tyttöä... — NK

JOKIVARSI 1989

Haapavetiset yhtä Helsingissäkin

— Me haapavetiset ollaan kuin yhtäköyttä yhdistys. Kenenkään ei tarvitse tärkeillä milläänlailla. Joukkoomme kuuluu monenlaisia ja monenalan ihmisiä, roolit unohtuvat ja kaikki ovat yhtä ja samaa joukkoa. Me haapavetiset ry:n puheenjohtaja **Olli Pokela** ja hänen vaimonsa **Pirkko** kertovat hymysuin.

— Tärkeintä on olla yhdessä, puhua mukavia ja juoda kahvia. Ohjelma on sitten toissijainen asia. Kokoontumisia meillä on kolme kertaa viikossa, mutta tanhu-, ja näytelmäporukat kokoontuvat ja harjoittelevat aktiivisesti. Näytelmäporukkaa ohjaa ammattimainen ohjaaja. He esiintyvätkin täällä Haapavedellä Mieluskylän iltamissa. Näytelmän nimi on Takavarikoitu aviomies.

— Helsingissä toimiva Me haapavetiset ry on perustettu vuonna 1980 eli toimii nyt kahdeksatta vuotta. Perustajajäseniä oli kymmenkunta ja tällä hetkellä suurin osa on jo eläkkeellä tai on pian siirtymässä eläkkeelle eli he ovat noin kuusikymmentä vuotiaita.

— Alku innostus oli aivan valtava, mutta nyt toiminta on vakiintunut. Aluksi tilaisuuksissa, iltamissa ja myyjäisissä kävi toista sataa haapavetistä. Nykyään ti-

laisuuksissa käy parhaimmillaan 50-60 ihmistä.

Ryhmään kuuluu tällä hetkellä 140 jäsentä.

— Kotiseudulle yhteyden pito on tärkeää. Me asumme kesät täällä Haapavedellä ja näin yhteyden pito tulee aivan luontojaan. Hyvin tärkeää yhteyden pito on myös Helsingissä asuville, Olli ja Pirkko Pokela tuumivat.

— Tulevaisuudessa ei ole mitään mullistavia suunnitelmia tiedossa. Nuoret olisivat tervetulleita Me haapavetiset ry:n toimintaan mukaan. Se on sellainen asia johon ei voi vaikuttaa, vaan aika tekee tehtävänsä.

— Ei kotiseutu niinkään tule rakkaammaksi vanhetessa vaan kokemukset ja yhteys. Se on vähän sama asia, kun suomalainen tapaa toisen suomalaisen ulkomailla. Silloin syntyy yhteys ja tunne, että ollaan samanlaisia. Me haapavetiset ry lahjoittaa

Olli ja Pirkko Pokela sekä heidän tyttärensä Aino ovat päättäneet saada seinävaatteen valmiiksi kesäloman aikana.

tunnustuspalkkion kanteleensoiton Suomen mestaruuskilpailuissa sellaiselle kanteleensoittajalle, joka on kehityskelpoinen soittaja. Tämä tunnustuspalkkio halutaan antaa kannustukseksi.

Me haapavetiset ry: järjestää nyt neljättä kertaa Mieluskylän iltamat. Iltamissa on ollut noin

kolmesataa ihmistä ja varmasti he tulevat uudetaan, kun muistavat miten hauskaa iltamissa on ollut.

Iltamissa on hyvä tunnelma ja vapaa ilmapiiri. Tansseissa rytmittää Haapaveden pelimannit.—NK

*Mummo tarinoi
Kyllä se Eemil oli hyvä,
teki töitä hevosen lailla,
meni umpihangessa metsään
mukana niukat eväät.
Ei enää jaksanut
iltojen pimeässä
vierellä lähemmäksi.*

Kaija Rantala

*Kirkko keskellä kylää
Kirkko pellon keskellä,
virret salaojina
uusine sanoituksineen,
urkujen äänipillit tarinoivat
viimeiseen asti kuin
aina sitkeät viljelijävaimot
miehiensä maamerkeille
hautoille pellon keskelle.*

Kaija Rantala

*Kuuntelen sinua
kasvojesi piirteistä
löydän purjeettoman veneen.
Odotat ompelemaan tuulelle
kangasta
selventämään ilmansuuntaa.
Mihin rakentelun jälkeen
tunnekarusellissa,
jossa on rajat ylittävä
onnen suvantopaikkaan.*

Kaija Rantala

*Arkihurmaana päivänä
pienestä ilosta
kasvaa hymyn puu
kyselemättä juurien alkua
kaikkia kasvukipuja
tähän hetkeen
ystävälliset sanat
tarpeellinen noja
keskellä työkiireitä.*

Kaija Rantala

Pääkaupunki-lehti 1989 (?)

...TILIKIRJURIKUUKSI aikaa klo 11
Työväenopistossa, Helsinginkatu
26. Kurssi kokoontuu lauantaina ja
sunnuntaina klo 11-15. Kurssimak-
su 30 mk, opintokortti 10 mk.

● Haapavetisten iltamat

Me haapavetiset ry järjestää ilta-
mat klo 19-24 Vanhankaupungintie
3:ssa. Ohjelmassa on huvinäytel-
mä, arpajaiset, puffetti ja tanssia.
Liput 20 mk, busseilla 71 ja 74
pääsee Valintatalon pysäkille Ara-
bian lähellä.

● Meilahden kulttuuria

Toimelan vapaaopiston kulttuu-
rimaisemasta kertova kävelyluento
alkaa Sibelius-patsaan vierestä klo
14. Vapaa pääsy.

Toimelan tietokone-englannin
pikakurssi alkaa Laivurinkatu
35:ssä, piharakennus, klo 9. Jatkuu
sunnuntaina. Kurssimaksu 50 mk.

A.

Pupu Tupunan pääsiäismyyjäiset
pidetään klo 12-15 Kaivoksen
koululla, Kaivosvoudintie 10.

Käpylän ala-asteen kehitysvam-
maisten harjaantumisloukissa ovat
ovet avoinna klo 13-16. Tiloihin
tutustumisen jälkeen voi siirtyä itse
asiaan pistäytymällä puffetissa tai
kirpputorilla. Kalervonkatu 5.

Korson Rauhankomitean myyjäi-
set Chilen hädänalaisten hyväksi
pidetään Mikkolan koululla klo 13-
15.

Helsingin Keuhkovammayhdys-
tyksen myyjäiset pidetään klo 10-
14 yhdistyksen toimistossa, Annan-
katu 25 A 52, 5.krs.

Ruoholahden kappelissa on ke-
vätmyyjäiset asunnottomien hyväk-
si klo 10-14. Ruoholahdenkatu 16.

Munkkivuoren ala-asteella voi
tehdä myyjäislöytöjä klo 11-13.
Raumantie 2.

Pähkinärinteän 6 B järjestää
myyjäiset koululla, Mantelikuja 4,
klo 12-15.

Uudenmaan CB...

Me haapavetiset Ahvenanmaalla

Jokivarsi 18.10.90

Paljon ehti kahdessa päivässä kokea ja nähdä. Me haapavetiset järjestämä syysretki Ahvenanmaalle ja Ruotsiin todisti sen. Hauskassa seurassa kaikki sujui vielä paremmin. Sekin tuli todistettua.

Meitä oli 35 entistä haapavetistä tai "haapavetismielistä", jotka anivarhain syyskuun 22. päivänä nousimme Helsingin Kamppissa bussiin ja lähtimme koretelemaan kohti Turkuä.

Alkukankeudesta ei ollut tietoaakaan ja lopussa meitä pidättelutkin mikään. Sateinen sää ei vaikuttanut tunnelmaan vähääkään, päinvastoin oli helpottavaa kun ei tarvinnut pelätä auringonpistosta.

Merimatka läpi saaristomeren Maarianhaminaan sujui raittoisasti lounaan merkeissä. Näillä olkin jo jokaisella, useimmat olivat jo aamu viideltä jälkeillä.

Kierroajelu Maarianhaminassa ja ympäristössä antoi ensikertaiselle Ahvenanmaan kävijälle oi-

vallisen kuvan läntisimmästä Suomesta. Viitisenkymmentä kilomeetriä Eckeröhön tuntui aivan liian lyhyeltä matkalta Lehtineliän Tapion ja Watasen Hilkan laulattaessa joukkoa, Suhmuran Santrakin tuli laulettua latinaksi. Illansuussa seurasi päivän toinen laivamatka, tällä kertaa ulkomaille Norrtäljeen. Illan kohokohta hotellissa oli yllätysjuhla: Härkösen Laina täytti taas kerran 27 vuotta. Sitä juhliittiin tietysti laulamalla ja taisivatpa jotkut vielä tanssatakin hotellin ravintolassa.

Aamulla varhain keikuttelimme laivalla takaisin Eckeröhön, jossa tutustuimme postimuseoon. Ankaraa työtä on ollut postinkuljetus meren yli Ruotsista Suomeen. Huvimatkalaiset olivat hetken aikaa vakavia.

Sunnuntain sää suosi meitä näyttäen syksyisestä Ahvenanmaasta parhaat puolet. Jotkut tuntuivat suunnittelevan kesäretkeä sinne. Varsinkin polkupyöräiläily harrastaville Ahvenanmaa-

Me haapavetisillä oli Ahvenanmaalla hauskaa.

on sopiva kohde. Kotimatalla laulettiin taas, kerrottiin vitsejä ja tunnelma oli loppuun saakka niin kotoinen, että jopa kahdesta savolaisesta ja yhdestä turkulaisesta

tuli yhdistyksemme jäseniä. Me haapavetiset porukka aikoo tehdä keväällä uuden retken. Minne menemme, on arvoitus, mutta hauskaa on varmasti

silloinkin.

Nyt valmistelemme yhdistyksen 10-vuotisjuhla, jotka pidetään joulukuun 8. päivä Helsingissä.

12 — Torstaina 13. joulukuuta 1990

Olli Pokela: — Haapavesi on minulle kiinnekohta

Vaikka Olli Pokela viihtyy hyvin kotikaut-pungissaan Helsingissä, Haapavesi on edelleen hänelle kiinnekohta, jonne on hyvä palata. — Haapavesi on paikka jossa ajatukset lepäävät. Tulemme sinne kuin kotiimme.

Saksalainen koulu Helsingin Kampissa nojaa toisesta seinästäan IVO:n Voimatalon. Toisessa kyljessä kyyhöttää Sibelius-Akatemian rakennus. Tämä koulu on Olli Pokelan työpaikka. Hän on suomalaisen ala-asteen apulaisrehtori.

Kello on kaksi. Käyvätävät täyttyvät iloisesta puheensorinasta. Ulos vipelletään normaalissa epäjärjestyksessä eikä suinkaan preussilaisessa kurissa ja jonoissa marssien, kuten olin kuvitellut. Apulaisrehtori Pokelakaan ei ollenkaan muistuta seipäänmiel-lyttä saksalaista upseeria astelles-saan kansliansa. Joviain tun-tuinen mies, jota on luotavaa sinutella. Ulkonäössä on paljon samaa kuin enossaan **Matti Po-kelassa**. Otsatukan raja on 45-vuotuisen elon täipäleleä siirtynyt jo hieman ylemmäs.

— Kerran yksi oppilas kysyi, että sodassako sinulta Olli meni tuo tulkka, apulaisrehtori naurah-taa ja kertoo olevansa sellainen

viipyyt aina viisi vuotta kerral-laan Suomessa. Saksalaisen Koulun ylioppilaat ovat perinteil-sesti joka vuosi kansakunnan kärkijoukkoa, joten onpa siinä opettajille stressiä kerrakseen.

Olli Pokela pitää työsiään, muttei suosittelle opettajan uraa kenellekään. — Tämä on raskas ammatti, enkä kuvittelle enää kuusikym-pisenä keikkuvani luokan edes-sä, Olli filosofoi. — Tässä kou-lussa tulee joskus tilanteita, joi-loin on myönnettävä oppilaiden olevan fiksumpia kuin opettajan-sa.

Ollin vaimo, omaa sukua **Torkkolan Pirkko**, on myös opettaja. — Vuonna viisikyks aloitettiin Pirkon kanssa etaluok-ka Haapavedellä. Lemmenvalat vannottiin Torkkolan kaupan ta-kapihalla vuonna -60. Olli kertoo yhteiselön alkuvaiheista, muis-taapa vielä päivän ja kellonajan kin tarkalleen. Partiskunnalla on kolme tvärtä, joista kaksi jo nai-misissa. Olli on puolivuotiaan Annan isoisä.

Kaukokaipuu vei maailmalle

Ollille iski kaukokaipuu heti kun hän oli valmistunut kansa-koulunopettajaksi Oulusta.

— Lehdessä haettiin opettaja-na Ambomaalle ja innostuin asiasta. Hanke kuitenkin kaatui

— Ollon tällainen isä ja vaattimaton luonne

Me haapavetiset kokoontuivat

Me haapavetiset ry:n vuosikokous pidettiin Helsingissä. Paikalla oli 26 jäsentä.

Yhdistyksen puheenjohtajana jatkaa **Raija Konttinen** ja varapuheenjohtajana **Juha Mäkinen**. Hallituksen erovuoroiset jäsenet olivat **Kaija Aalto**, **Martti Aalto** ja **Pirjo**

Pekkala. Uusiksi jäseniksi valittiin **Laina Härkönen**, **Urho Niiranen** ja **Maija Sulkala**. Muut hallituksen jäsenet ovat **Martti Ahola**, **Esko Käräjäoja**, **Maj-Lis Leppilampi**, **Eero Niemelä**, **Teija Ronkainen** ja **Kerttu Ripatti**. Tilintarkastajiksi valittiin **Jouko Aakko** ja **Tapio Lehtiniemi**, varalle **Martti Pokela** ja **Olavi Huikari**.

Vuosijäsenmaksu on edelleen 30 markkaa.

Kaleva 20.9.2008

Mikään ei ole kaupan Pusalla

Pusan sekatavarakaupassa eivät visat vingu eivätkä pankkikortit suhise.

Kassakonekaan ei kilise, sillä kaupassa eivät käy eurot. Maksuvälineitä kaupassa ei tarvita, koska mikään siellä ei ole kaupan.

Kassakone kaupan tiskiltä löytyy, mutta se ei ole alkuperäinen. Laskelmat ja kuitit kaupassa on tehty iät ja ajat kynällä tiskipaperin kulmaan.

Pusan sekatavarakaupamuseo on Jouko Aakon kunnianosoitus entisvanhaselle kaupalle. Se sijaitisi hänen syntymäkotinsa pihapiirissä Haapaveden Vattukylällä.

Museo on Aakon päänäpistö, joka sai alkunsa kahvikuppiparista, jonka hän löysi haapavetiseltä kirpputorilta.

Kotipaikalleen Haapavedelle eläkepäiviään viettämään palannut verohallinnon virkamies keksi mukavan puuhan: hän alkoi koota sekatavarakaupan aineistoa museoon.

"Kaikkea saa katsoa, kosketella ja ihmetellä", Aakko lupaa.

Tavarat ovat 1930-luvulta ja sen jälkeisiltä vuosikymmeniltä. Jouko Aakon isän sekatavarakauppa, Pusan kauppa ilmoitettiin kaupparekisterikeskukseen vuonna 1937 ja poistettiin sieltä 1981. Kaupan toiminta loppui 1970-luvun alkupuolella.

"1930-luvulla Vattukylä ja Pusan kauppa olivat voimissaan. Isä otti kyläläisiltä lihoja, villaa, marjoja ja voita ja vaihtoi niillä Oulussa ja Kokkolassa tavaroita, joista oli kova puute", Aakko tietää.

Sillaa, eli villan korviketta, kahvipurkkeja, teetä, ryynejä, erilaisia tupakoita, mausteita, limonadipulloja, vaatteita, työkaluja, kenkien korkolappuja ja mitä vielä. Kaikkea yhdistää se, että tuotteet ovat alkuperäispakkauksissaan täysinä.

Aakon vaatimus on, että hintaa ilmoittavia viivakoodeja ei saa esiintyä yhdessäkään tavarassa, jonka hän asettaa kaupansa hyllylle. "Niissä pitää olla oikeat hintalaput", Aakko jyrähtää.

Suomessa on muutama vanhan tavarankauppa, joista Aakko on tehnyt oivallisia löytöjä sekatavarakauppaansa. Hyvinkääläinen vanhan tavarankauppa tietää jopa panna syrjään tavaraa häntä varten.

Museo ei ole vielä valmis. Nälkä kasvaa syödessä museotavaraakin kootessa.

"Sokeritoppa Pusan sekatavarakaupassa on, mutta luvissa on nyt isompi pussihousuistaan ja flanellipaidoistaan kuulusta Jalavan kaupasta Taivalkoskelta."

Soinin siirtomaatavaraoppaanäyttelyyn on suunnitteilla matka. Sieltä on luvattu myydä vanhaa kauppatavaraa. "Tämä on elinikäinen projekti. Jossakin vaiheessa esineet pitäisi myös luetteloida", Aakko suunnittelee.

Keräämiensä tavaroiden määrää hän ei osaa edes arvioida. "Satoja ehkä", hän heittää. Vierailija voisi kuitenkin laittaa perään toisenkin nollan.

Sekatavarakaupan aukioloajat ovat niin kuin ennenkin. Aamukuudesta iltayhdeksään.

Haapavesi-lehti 23.4.09

Me haapavetisille uusi puheenjohtaja

Me haapavetiset ry:n puheenjohtajaksi on valittu **Seppo Laru**. Laru on syntynyt vuonna 1946 Haapaveden Sulkakylällä. Hän on koulutukseltaan ekonomi.

Hän on toiminut vuosina 1967-1990 eri tehtävissä OP-ryhmässä Haapaveden Osuuspankissa, Osuuspankkien Keskusliitossa ja Oulun Osuuspankissa ja 1990-2005 KHT-tilintarkastajana ja osakkaana KHTyhteisö Deloitte & Touche Oy:ssä. Vuodesta 2006 Laru on ollut eläkkeellä.

Me haapavetisten vuosikokous pidettiin 30. maaliskuuta Helsingin Olympiastadionilla.

Yhdistyksen varapuheenjohtajaksi valittiin Taisto Ollila, rahastonhoitajaksi Marjatta Myyrä ja sihteeriksi Eero Niemelä. Lisäksi hallituksessa toimivat Satu Aarnisalo, Katja Haukipuro, Laina Härkö-

Seppo Laru. Kuva Eero Niemelä

nen, Raija Laru-Varis ja Harri Watanen.

Seuran tulevaa toimintaa on mm. opastettu kierros Helsingin uudistetussa Luonnontieteellisessä keskusmuseossa 9. toukokuuta ja Urho Kekkosen museossa 6. kesäkuuta, osallistuminen Haapavesi Folkeille 25.-28. kesäkuuta, retki Porvooseen 29. elokuuta ja pikkujoulut Ostrobotnialla Manalan kellarissa 13. marraskuuta.

Me haapavetiset ry

Helsinki vuosikokous oli 30.3.09. Puheenjoht. valittiin Seppo Laru, varapuheenjoht. Taisto Ollila, siht. Eero Niemelä ja rahastonhoit. Marjatta Myyrä. Tutustu toimintaamme kotisivuillamme www.mehaapavetiset.fi. Yhteydenotot eero.niemela@hotmail.com

Budjettiriihisten päästävä ehtaan ruisriiheen

Käsillä. Aakon Jouko on ollut monessa mukana. Entinen verohallinnon ylitarkastaja tunnetaan isoista otsikoista, mutta niistä mies itse ei piittaa. Tarmo keskitetään oman kotipitäjän ja Pusan sekatarakaupan ympärille.

Muutaman viikon takaa löytyy suuri elokuvapolemiikki. Elokvatuottaja Markus Selin päätti syrjäyttää Juha Veijosen näyttelijälle tutuksi käyneestä yksityisetsivän roolista Vares-elokuvassa. Tuottajan taakka kevenisi helposti, jos mies hoksaisi vilkaista pääkaupunkiseudun tomuista tänne pohjoisemmas. Pohjanmaan lakeuksilta tuotettavaa löytyy. Jäljelle jää vain valinnan vaikeus, koska mielenkiintoisia persoonia riittää.

Oven avaa aurinkoisesti hymyilevä mies. Iso käsi ojentuu kädenpuristukseen. Tapaan haapavetisen Jouko Aakon vasta kolmatta kertaa, mutta tunnen, että astun sisälle tuttavan tupaan.

– Ei minusta ole väliä. Puhutaan vain tästä Pusan kaupasta, Jouko vähätteli itseään pari kesää takaperin. Silloin mies esitteli työnsä jälkiä lapsuudenkodissaan Pusan kaupassa Vattukylässä.

Jouko lunasti kotipaikan itselleen vuosituhannen alussa. Päämääränä korjausrakennus, jolla lehti kääntyy kaupan historiassa. Kauppa pääsee edukseen uudella aikakaudella.

Määrätietoisuus palkittiin. Pusan oven avaaja päätyy aikamatkalle.

Sekatarakaupan kynnyksen ylitys johdattelee vuosikymmenten taakse.

Hotapulverien, kahvinkorvikkeiden, Työmies-tupakkien menneeseen maailmaan.

Hyllyt eivät täyty itsestään. Menneiden kauppatavaroiden perässä on ajettu

kilometri poikineen, mutta haalintatyön Jouko ohittaa hymyllä. Kasvoista voi lukea, että mielenkiintoisia matkoja, mielenkiintoisia ihmisiä. Aivan kuten hän itsekin.

Lapsuudessa kotipitäjä on maailman paras paikka. Nuoruusvuosina kaikki tuntuu kutistuvan ja maailman houkutukset ovat vastustamattomia. Joukon ratkaisevaksi päivämääräksi tuli 8. syyskuuta 1965, jolloin hän nousi Revon autokoulun autoon,

otti kyydin rautatieasemalle ja sieltä Turkuun.

Budjettiriihisten päästävä ehtaan ruisriiheen

Aakon Jouko vastasi kotikontujen kutsuun.

Heli Nurkkala
heli.nurkkala@sps.fi

Muutaman viikon takaa löytyy suuri elokuvapolemiikki. Elokuvatuottaja **Markus Selin** päätti syrjäyttää **Juha Veijosen** näyttelijälle tutuksi käyneestä yksityisetsivän roolista Vares-elokuvassa. Tuottajan taakka kevenisi helposti, jos mies hoksaisi vilkaista pääkaupunkiseudun tomuista tänne pohjoisemmas. Pohjanmaan lakeuksilta tuotettavaa löytyy. Jäljelle jää vain valinnan vaikeus, koska mielenkiintoisia persoonia riittää.

Oven avaa aurinkoisesti hymyilevä mies. Iso käsi ojentuu kändenpuristukseen. Tapaan haapavetisen **Jouko Aakon** vasta kolmatta kertaa, mutta tunnen, että astun sisälle tuttavan tu-paan.

– Ei minusta ole väliä. Puhutaan vain tästä Pusan kaupasta, Jouko vähätteli itseään pari kesää takaperin. Silloin mies esit-teli työnsä jälkiä lapsuudenkodissaan Pusan kaupassa Vattu-kylässä.

Jouko lunasti kotipaikan itselleen vuosituhannen alussa. Päämääränä korjausrakennus, jolla lehti kääntyy kaupan his-toriassa. Kauppa pääsee edukseen uudella aikakaudella.

Määrätietoisuus palkittiin. Pusan oven avaaja päätyy aika-matkalle. Sekatavara-kaupan kynnyksen ylitys johdattelee vuosikymmenten taakse. Hotapulverien, kahvinkorvikkeiden, Työmies-tupakkien menneeseen maailmaan.

Hyllyt eivät täyty itsestään. Menneiden kauppatavaroiden perässä on ajettu kilometri poikineen, mutta haalintatyön Jouko ohittaa hymyllä. Kasvoista voi lukea, että mielenkiintoi-sia matkoja, mielenkiintoisia ihmisiä. Aivan kuten hän itsekin.

Lapsuudessa kotipitäjä on maailman paras paikka. Nuoruusvuosina kaikki tuntuu kutistuvan ja maailman houkuttuk-set ovat vastustamattomia. Joukon ratkaisevaksi päivämää-räksi tuli 8. syyskuuta 1965, jolloin hän nousi Revon autokou-lun autoon, otti kyydin rautatieasemalle ja sieltä Turkuun.

Ratkaiseviin askeliin liittyy muisto Ylivieskan rautatiease-malta. Parikymppinen nuorukainen tipautti lantim taskunsa pohjalta zseman levysoittimeen. Soittopeli päästi ilmoille Elä-mää juoksubaudissa-kappaleen, joka valittiin odotussalissa istuvia vanhempia miehiä varten.

– Se oli eräänlainen kunnianosoitus vanhemmalle ikäpol-velle. Tästä 35 vuotta myöhemmin aloittamastani kauppanu-seon rakentamisesta on joku todennut samaan tyyliin. Niin, onhan sekin kunnianosoitus entisaikojen kaupalle, Jouko pohtii.

Koti-ikävä ja kaipuu kotiseudulle kolkuttivat mielessä jo al-kutaipaleella. Siitä huolimatta Jouko ei kadu lähtöään, kuului-han maisemanvaihto aikuistumiseen ja itsenäistymiseen.

Turun kauppakorkeasta valmistui kolme vuotta myöhem-min ekonomi. Työpaikka järjestyi samalta paikkakunnalta pa-riksi vuodeksi, sitten kutsui Kotka ja sen jälkeen Mikkeli. Vuonna 1974 Jouko kutsuttiin Helsinkiin ja töihin verohalli-tukseen.

Työ verohallituksen ylitarkastajana teki miehen tutuksi suurelle yleisölle. Säästökassajuppakka ja etenkin Salora-juttu poikivat rutkasti tilaa medioissa. Vuosia tiiviisti otsikoihin nostettu virkamies ei ole vauhtia säikähtänyt. Tuntuu, että hän on kuin kotonaan olipa alla Suomen, Espanjan tai Filippi-nien tanner. Mille kuulostaa päivävisiitti tamilissien seuras-sa Filippiineillä. Reissukuvissa hymyilevät tutut kasvot, vaika vieressä on rivi raskaasti aseistettuja sissejä.

– Mukavaa väkeä, mannertenreissaaja topuuttelee.

Julkisuutta, juhlia ja tapahtumia riitti. Ihmisiä oli jatkuvasti ympärillä, mutta meno ei ollut maaseudulla varttuneen mie-leen. Pääkaupunkiseudulla vierähti reilu 30 vuotta, mutta sil-tikin aika toimi korkeakouluna, joka kirkasti kotiseudun mer-kitksen.

Olen etuoikeutettu-jen asemassa pääs-tessäni osalliseksi tästä vattukyläläisen hyvästä hengestä.”

Jouko Aakko

Paluumuuttaja Haapavedeltä

– Pääkaupunkiseudulla on vaikea tutustua ihmisiin ja saada oikeita tuttavuuksia. Kaikilla on aina kiire. Etelässä opin arvosta-maan turvaverkkoja ja läheisten apua, koska Helsingissä se ei toiminut. Haapavedellä sekkin on arkipäivää.

Etelänvuodet hitsauttivat miehen juurilleen. Kun Jouko lu-nasti Pusan kotipaikan itselleen, syntyi päätös kotiseudulle palaamisesta. Huhtikuun 29. päivä on kulunut vuosi Joukon paluusta Haanavedelle. Samalla loonui vuosia jatkunut reissa-us pääkaupunkiseudun ja Haapaveden välillä. Haapavedeltä kaikki on hyvin, Helsinki ei houkuta, eikä sinne ehtisikään.

– Viime kesä meni omaa kotia rakentaessa tänne Huikarin-niemeen. Uusin katteen taloon ja tipahdinpa siinä samalla ka-toitakin. Lääkäriässä ei tarvinnut käydä, kiipesin katolle uudel-leen, Jouko kertoo kommittelusta.

– Katteen jälkeen usin vielä keskuslämmityskattilan. Se toimii puilla. Tykkään puiden kanssa eltaroinnista, mies haas-teele ja lisää pari puuta pesään. Hän laskee, että parhaillaan Pusalla oli 9 tulisijaa. Niiden lämmityksestä vastasi äiti-Vieno muiden kotitöiden ohessa.

– Vasta nyt ymmärrän äitini työmäärän. Isä oli kuollut ja äiti hoiti yksin karjan, kauppapuotin, meidät lapset, peltotyöt, puuhommat ja paljon muuta. Ilman kyläyhteisön ja läheisten apua ja tukea hän ei olisi selvinnyt. Olen etuoikeutettujen ase-massa päästessäni osalliseksi tästä Vattukyläläisen hyvästä hengestä. Heille kaikille kiitos. Valitettavasti vain on paljon poismenneitä, joille en ehtinyt kiitoksen sanaa sanoa.

Joukon ilmestyminen Haapavedelle ja Vattukylälle on otet-tu hyvästi vastaan. Pusan kaupalla tapahtuu taas ja uusia suunnitelmia on vireillä. Ensi suvena on tarkoitus laittaa kauppa entistä ehompaan kuntoon, samalla jatkuu rukkiin kasvatus.

– Sain **Haukipuron Jaakolta** syksyllä ruissaran niitettäväk-si. Tein lyhteet ja kuhilaat ja ne puitiin tammikuussa. Jyvät jauhettiin jauhoksi Joutennivan myllyssä ja jauhosta leivottiin oikeaa riihiruisleipää leivinuunissa. Itselläni eivät taidot riittä-neet leivän leivontaan, mutta kylän naisväki auttoi, Jouko kiit-telee avuliaita leipureita.

Riihiruista riittää tarjolle vastakin. Jouko suunnittelee, että Pusan mailla niitetään ruista 50 vuoden tauon jälkeen.

– Olen ajatellut, että rukiin niittoon osallistuu muutama sel-lainen ihminen, joka on ollut Pusan ruismaalla 1950-luvulla. Onpa sellainenkin idea siinä sivussa, että kutsuisin **Ahti Pek-kalan** mukaan. Olisihan se paikallaan, että aikoinaan budjetti-riihessä ollut pääsee myös varsinaiseen riiheeseen, rukiinkasvat-taja veistelee.

Hetki ennen Helsingistä muuttoa huolestutti, miten pohjois-sessa pärjää, kun ei ole enää tarjolla pääkaupungin hypermar-kettien tavarapajoutta. Hyvin pärjää, paremminkin. Tilanne keikahti pääläelleen.

– Maidon haen päälärillä tutuilta maanviljelijöiltä, luomuli-ha järjestyy naapurista, kotivoita ja kimppuimää saan Nevalan tilalta, jauhot tulee Joutennivan myllystä ja marjat, perunat ja lööki löytyvät omasta takaa. Kauppareissu saattaa mennä jos-kus niin, etten tarvitse sieltä kuin suolan ja tulitikut. Tämöi-sestä tilanteesta olen ikäni unelmoanut, Jouko huokaisee tyy-nenä.

Eli miten on herra elokuvatuottaja Selin. Joko auton nokka on käännetty Pohjois-Pohjanmaata kohti. Joko elokuvakamera pian käy.